

Hét Grote Natuuronderzoek van Noord-Holland

NATUURLIJK IN DE REGIO - 2015

Een initiatief van
Uitgevoerd door
Datum

: Landschap Noord-Holland en de regionale dagbladen
: Onderzoeksbureau Mirantes
: 29 augustus 2015

Inhoudsopgave

1. Inleiding	<u>3</u>
2. Noord-Holland als groene provincie	<u>7</u>
3. Biodiversiteit	<u>14</u>
4. Typisch Noord-Holland	<u>20</u>
5. Natuurorganisaties	<u>26</u>
6. Beleving van de eigen woonomgeving	<u>31</u>
7. Natuur dichtbij	<u>39</u>
8. Recreatie	<u>47</u>
9. Openbaar groen	<u>55</u>
10. Afsluiting	<u>60</u>

Achtergrond

dia

Inleiding

4

Kenmerken respondenten

5

Inleiding

In Noord-Holland hebben we prachtige natuurgebieden. Iedereen beleeft de natuur op zijn of haar eigen manier. Wat betekent natuur voor de Noord-Hollander? Hoe aantrekkelijk vinden Noord-Hollanders hun eigen groene omgeving?

Met hét Natuuronderzoek willen Landschap Noord-Holland en de regionale dagbladen in beeld brengen hoe tevreden de Noord-Hollanders zijn over de natuur in hun eigen omgeving en de provincie. En waar zij mogelijke verbeteringen zien. Dit document beschrijft de conclusies die zijn getrokken op basis van de resultaten. Sommige resultaten zijn uitgesplitst op gemeenteniveau (voor die gemeenten met voldoende respondenten).

Het onderzoek heeft in mei en juni 2015 plaatsgevonden. Respondenten konden de enquête vullen via een speciale actiesite www.natuuronderzoek2015.nl. 7.167 mensen deden mee aan het onderzoek.

De regionale dagbladen besteden in augustus 2015 uitgebreid aandacht aan de resultaten van het natuuronderzoek met een serie van 4 artikelen op 4 zaterdagen in alle regionale edities van het Noordhollands Dagblad, De Gooi- en Eemlander, Haarlems Dagblad en IJmuider Courant.

Kenmerken respondenten

Woonachtig in Noord-Holland

Geslacht

Man	54%
Vrouw	46%

Leeftijd

Jonger dan 25 jaar	1%
25 tot en met 44 jaar	9%
45 tot en met 64 jaar	47%
65 jaar en ouder	43%
Gemiddelde leeftijd	60,7

Opleidingsniveau

Hoger algemeen onderwijs	44%
Wetenschappelijk onderwijs	17%
Middelbaar onderwijs	31%
Lager of voorbereidend beroepsonderwijs	6%
Basisonderwijs (lagere school)	2%
Geen antwoord	1%

Resultaten dia

NH als groene provincie	7
Biodiversiteit	14
Typisch Noordhollandse natuur	20
Natuurorganisaties	26

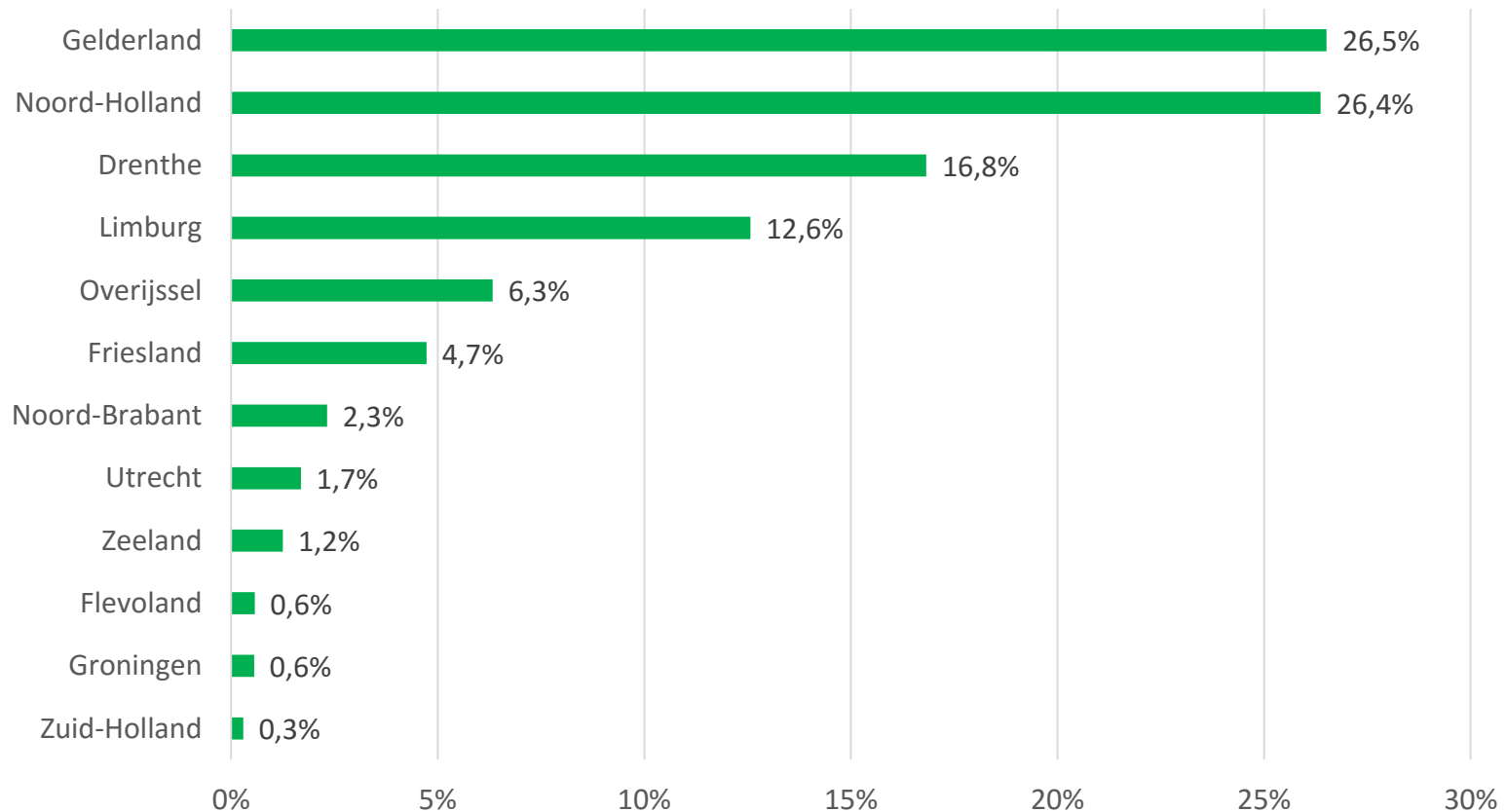
Noord-Holland als groene provincie

Noord-Hollanders zijn tevreden met de natuur in hun provincie en zien de toekomst positief in

- ✓ Van alle provincies heeft Noord-Holland, samen met de provincie Gelderland, de meest aantrekkelijke natuur (26,5%). De overige provincies scoren beduidend lager; slechts 0,3% van de deelnemers vindt Zuid-Holland de provincie met de meest aantrekkelijke natuur.
- ✓ Ondanks het feit dat Noord-Holland een dichtbevolkte provincie is, geeft maar liefst 64,4% van alle deelnemers aan dat er nog voldoende plekken zijn waar je stilte kunt ervaren.
- ✓ Een ruime meerderheid (55%) ziet de toekomst voor natuur en landschap in Noord-Holland positief in.
- ✓ 96% van de deelnemers onderneemt ook zelf actie om een bijdrage te leveren aan de toekomst. De drie meest genoemde activiteiten zijn: een duurzame levensstijl (73%), een natuurvriendelijke tuin of terras (58%) en geven van giften aan groene doelen (56%).

Noord-Holland als groene provincie

Welke provincie heeft volgens u de meest aantrekkelijke natuur?

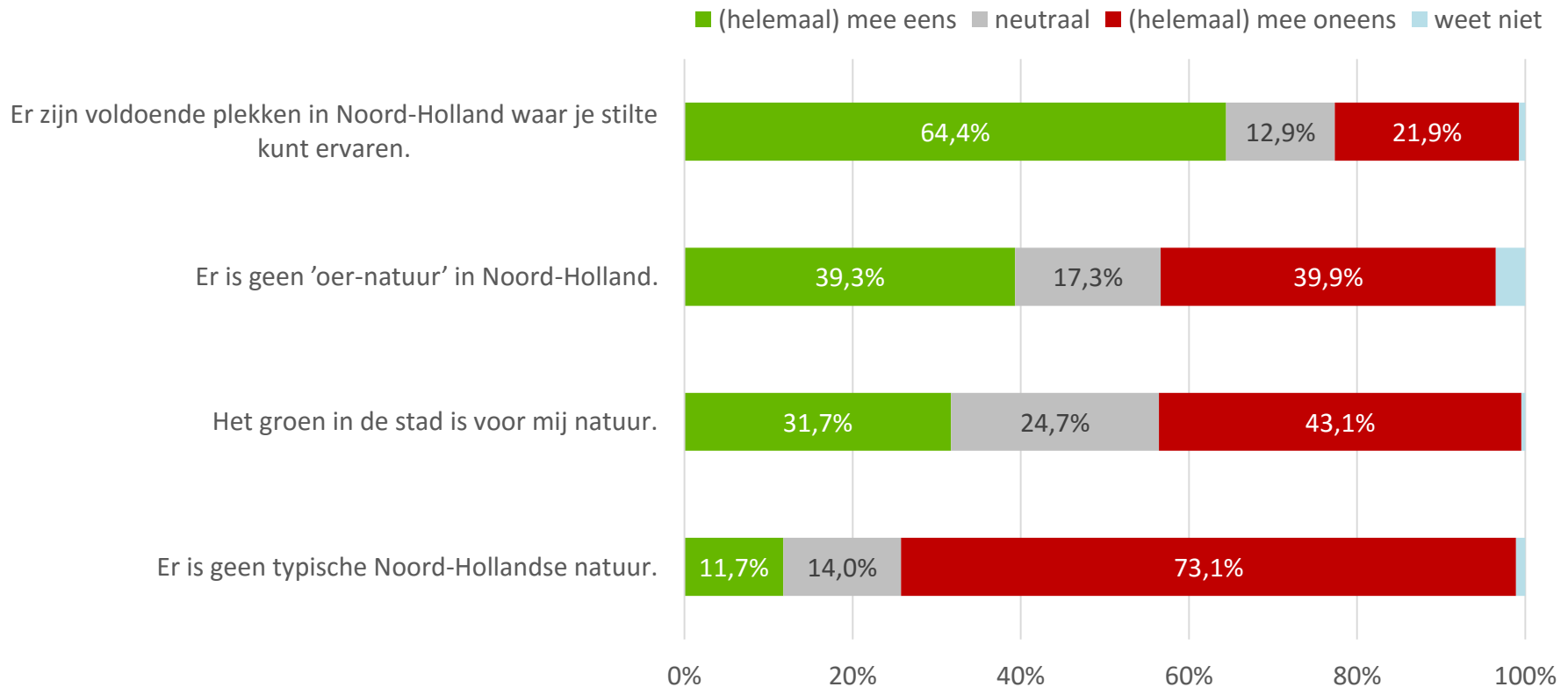

Stilte ervaren in de oer-natuur van NH

64% vindt dat er voldoende plekken zijn waar je stilte kunt ervaren.
 40% vindt dat er nog wel 'oer-natuur' is in Noord-Holland, 39% niet.
 Voor 32% van de respondenten is het groen in de stad ook natuur.

Kunt u bij onderstaande stellingen aangeven of u het wel/niet eens bent?

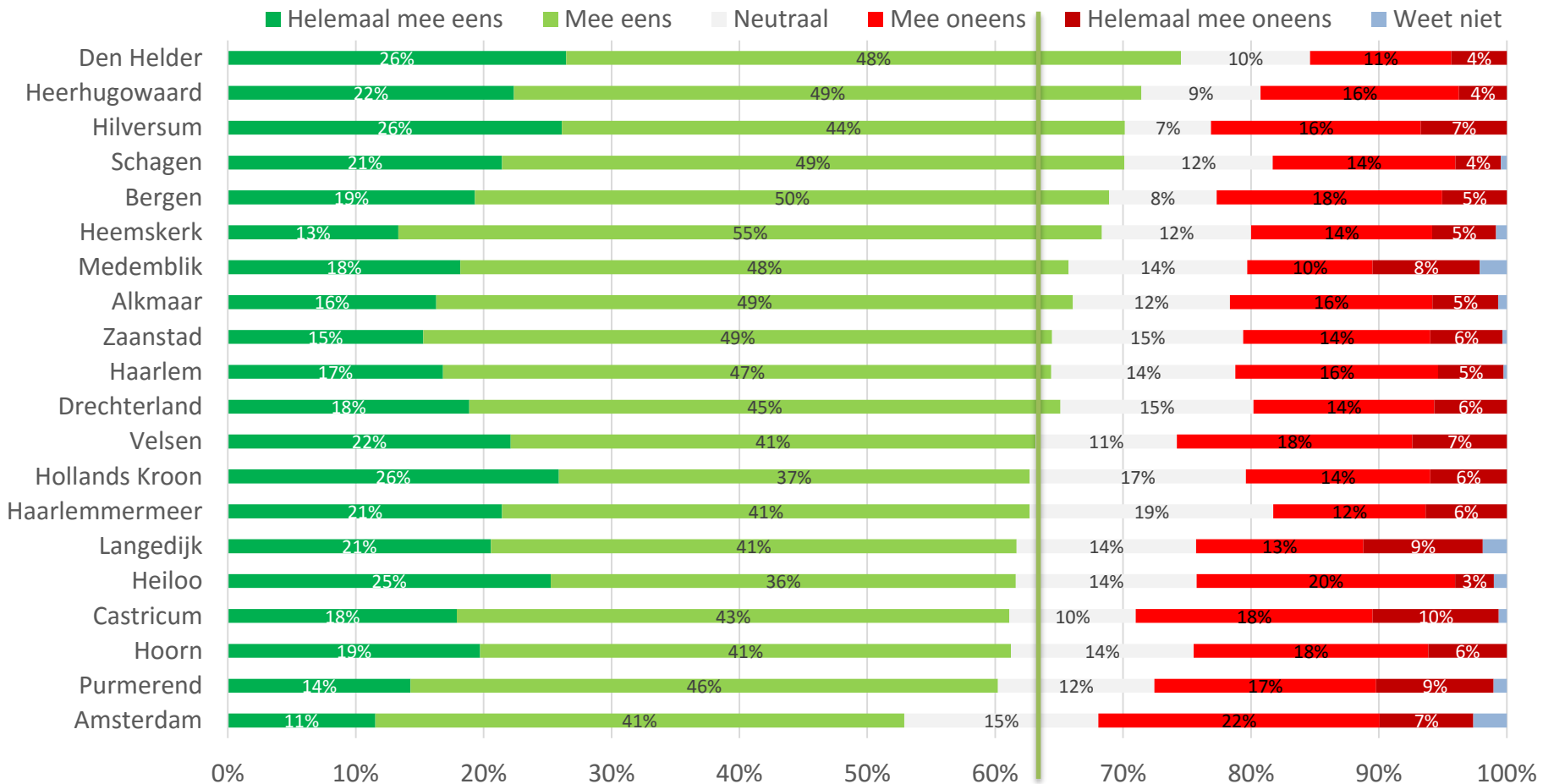

‘Voldoende stilte te ervaren in NH’

▼ gesorteerd op (helemaal) mee eens

Inwoners van Den Helder (75%), Heerhugowaard (71%) en Hilversum (70%) zijn het hier mee eens; in Amsterdam 53% en gemiddeld NH 64%.

‘Er zijn voldoende plekken in NH waar je stilte kunt ervaren’

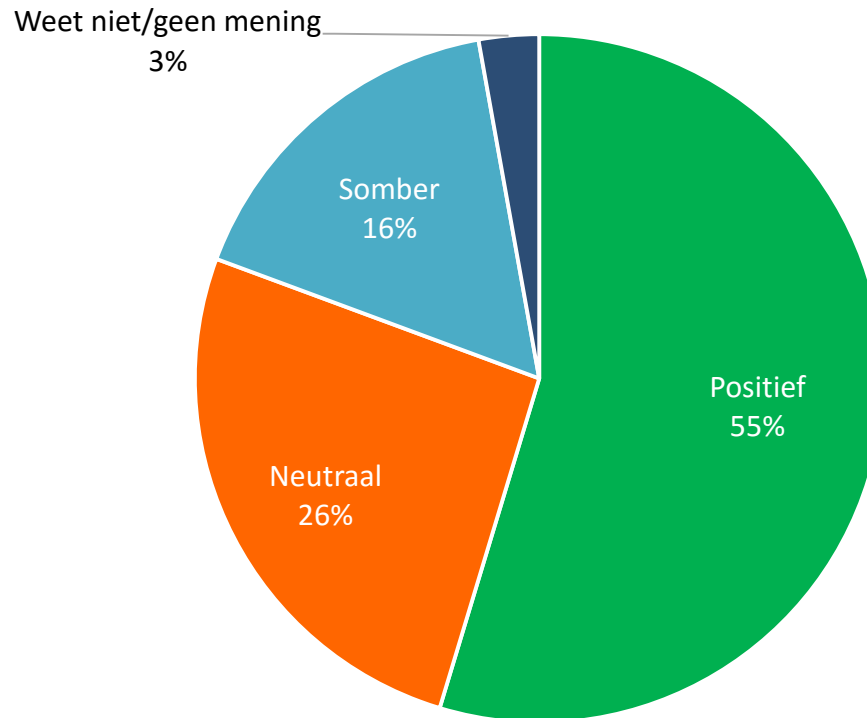

NB. De resultaten op gemeenteniveau zijn enkel weergegeven voor de gemeenten met voldoende respondenten

Toekomst voor natuur en landschap in NH

Een ruime meerderheid ziet de toekomst positief in; 16% is somber over de natuur en landschap in Noord-Holland en 26% is neutraal.

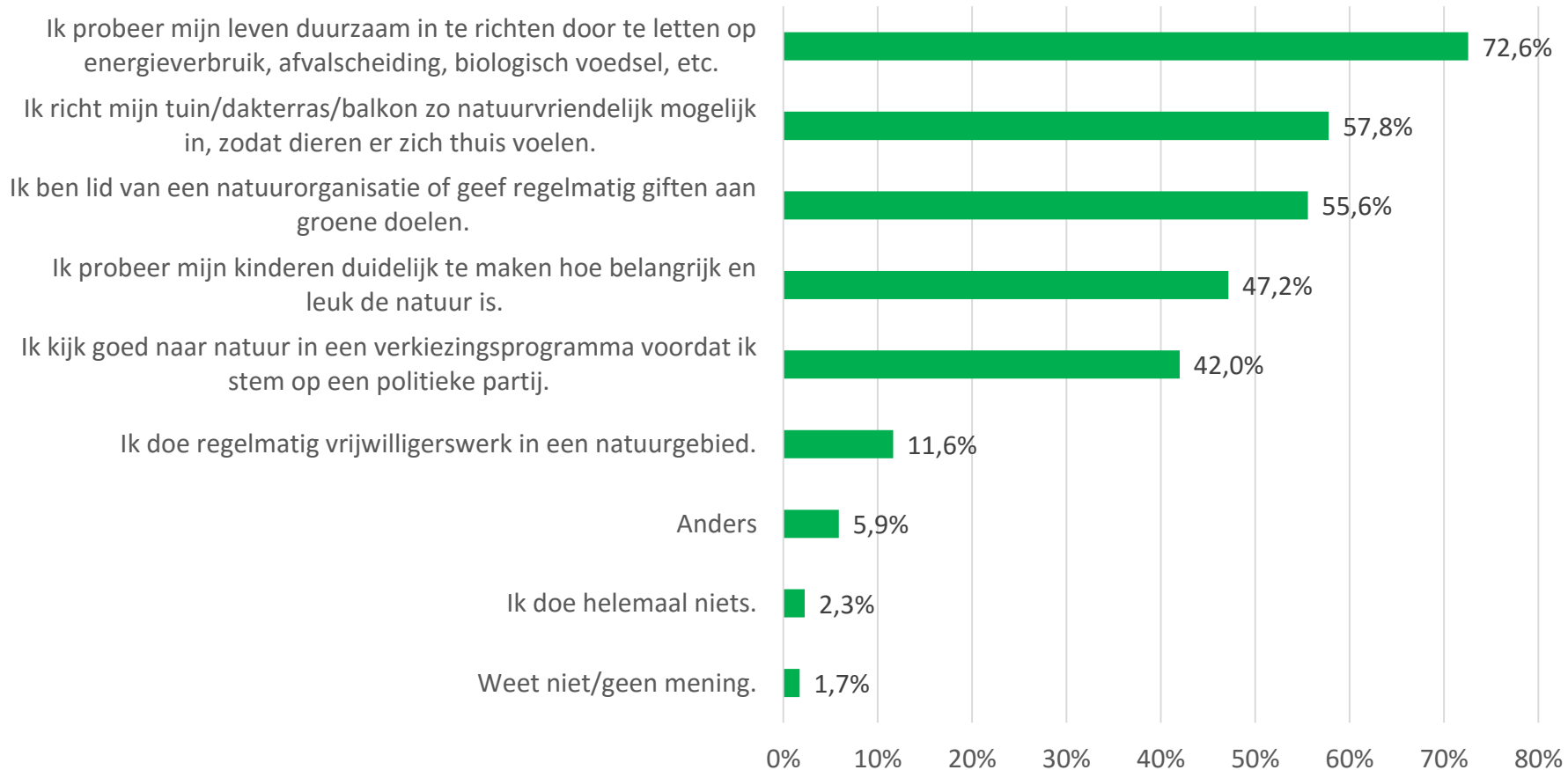
Hoe ziet u de toekomst voor natuur en landschap in Noord-Holland?

Wat doet uzelf voor de natuur in NH?

73% probeert zijn/haar leven duurzaam in te richten; 58% richt de tuin natuurvriendelijk in; 47% besteedt aandacht aan groen in de opvoeding.

Wat doet u zelf om de natuur in Noord-Holland voor de toekomst te behouden? Meerdere antwoorden mogelijk

Resultaten dia

NH als groene provincie

7

Biodiversiteit

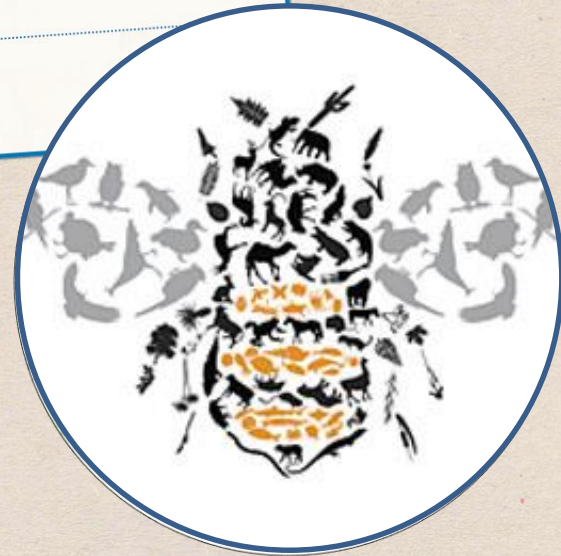
14

Typisch Noordhollandse natuur

20

Natuurorganisaties

26

Biodiversiteit

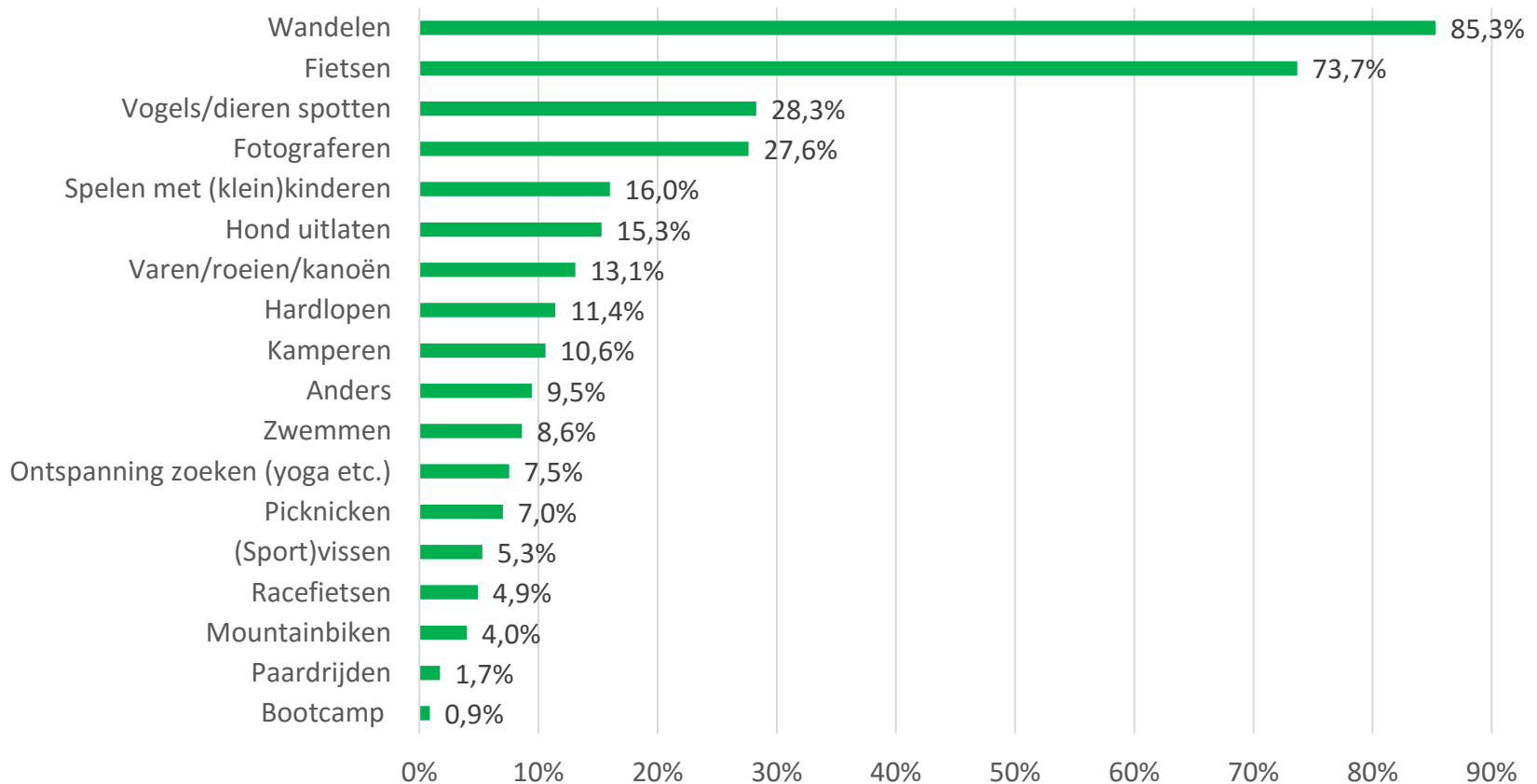
Noord-Hollanders maken zich wel zorgen om dalende biodiversiteit en vinden dat de overheid actie moet ondernemen. Ze zien graag verdwenen dieren (o.m. otter en zeearend) weer terugkomen.

- ✓ Planten en dieren zijn erg bepalend voor de mate waarin mensen een natuurgebied als aantrekkelijk ervaren (60%).
- ✓ Het spotten en/of fotograferen van vogels en dieren is voor veel Noord-Hollanders een belangrijke reden om de natuur in te gaan (28%).
- ✓ Een ruime meerderheid (59%) maakt zich zorgen over de dalende biodiversiteit (variatie in het aantal soorten planten en dieren) in de provincie.
- ✓ Maar liefst 71% vindt dat de overheid alles in het werk moet stellen om het tij te keren. Er is vertrouwen dat het mogelijk is. 8 op de 10 deelnemers denkt dat het gaat lukken als we slimmer en bewuster omgaan met natuur.
- ✓ Men zou vooral graag de otter (54,4%), de zeearend (53,9%) en de korhoen (53,8%) terug willen zien.
- ✓ De Noord-Hollanders zijn nog niet klaar voor de terugkomst van de wolf. Slechts 6,5% zou de wolf willen terugzien in de provincie.

Activiteiten

Wandelen, fietsen, vogels/dieren spotten en fotograferen zijn de meest ondernomen activiteiten bij een bezoek aan natuurgebieden.

Welke activiteiten onderneemt u in natuurgebieden?
Meerdere antwoorden mogelijk

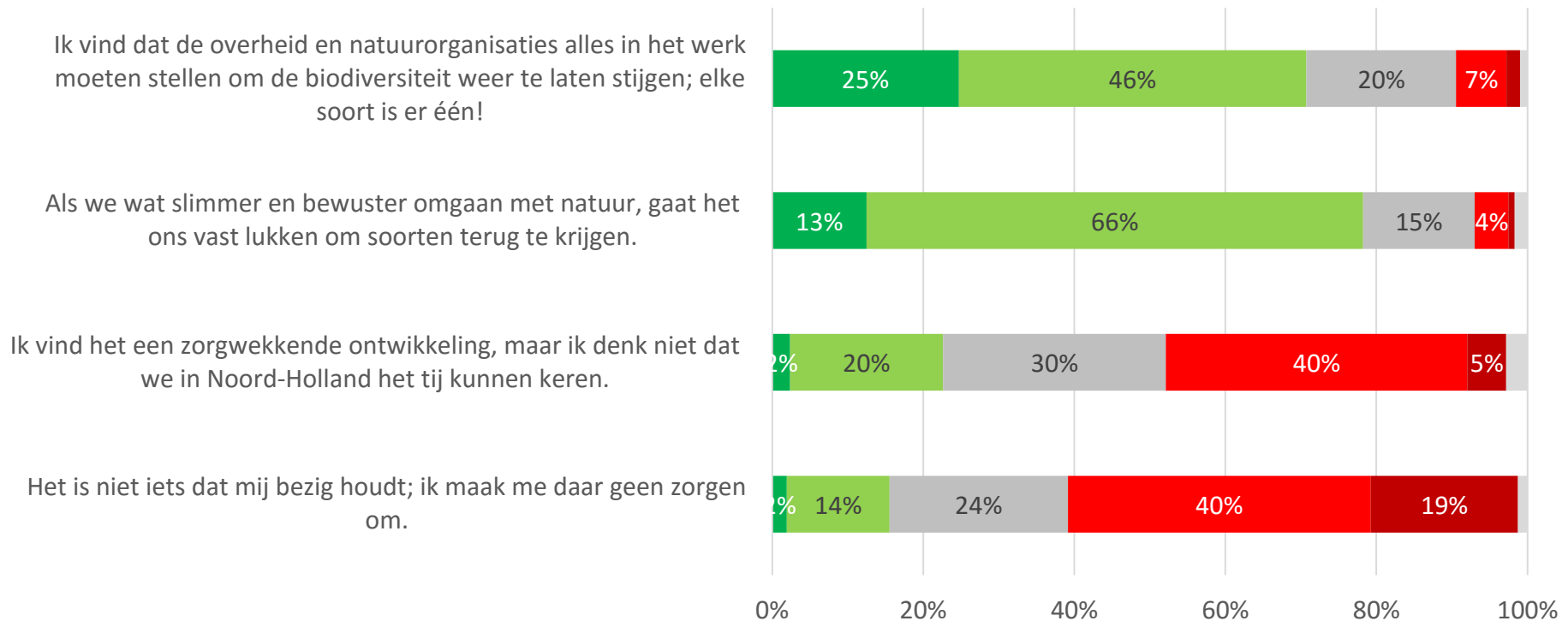

Biodiversiteit in Noord-Holland

71% vindt dat de overheid alles in het werk moet stellen voor de biodiversiteit. 79% denkt dat het ons gaat lukken als we slimmer en bewuster omgaan met de natuur.

De variatie in het aantal soorten planten en dieren ('biodiversiteit') is gedaald in de provincie. Wat vindt u van deze ontwikkeling? Geef per stelling aan in hoeverre u het eens of oneens bent.

■ Zeer mee eens   ■ Mee eens   ■ Neutraal   ■ Mee oneens   ■ Zeer mee oneens   ■ Weet niet

Toekomst voor natuur en landschap in NH

In gemeente Bergen en Heemskerk is men het meest positief over de toekomst van natuur en landschap in Noord-Holland. In Purmerend, Zaanstad, Hoorn en Amsterdam is men somberder gestemd.

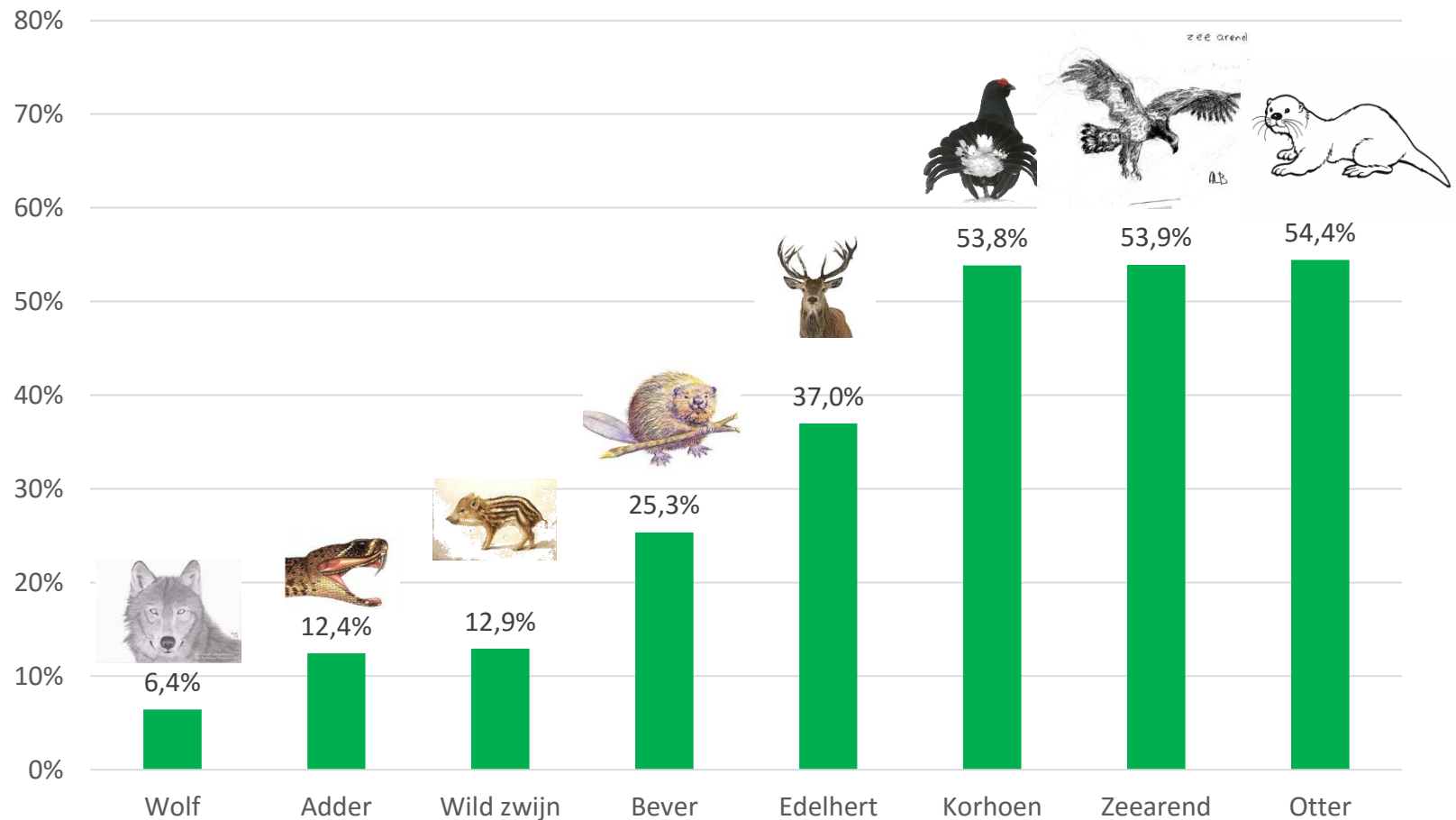
Hoe ziet u de toekomst voor natuur en landschap in Noord-Holland?

	▼ Positief	Neutraal	Somber	Weet niet
Bergen	76%	11%	12%	1%
Heemskerk	68%	23%	9%	1%
Den Helder	63%	21%	12%	3%
Medemblik	62%	24%	12%	3%
Schagen	61%	21%	16%	1%
Heerhugowaard	61%	25%	11%	2%
Hilversum	60%	22%	16%	1%
Heiloo	60%	25%	15%	0%
Velsen	57%	27%	13%	2%
Haarlem	57%	24%	16%	2%
Castricum	56%	25%	13%	4%
Langedijk	56%	27%	15%	2%
Alkmaar	56%	26%	15%	2%
Haarlemmermeer	55%	32%	10%	2%
Hoorn	53%	25%	20%	1%
Drechterland	52%	29%	17%	1%
Hollands Kroon	52%	29%	18%	1%
Amsterdam	51%	24%	20%	5%
Purmerend	50%	20%	29%	1%
Zaanstad	47%	30%	19%	4%
Totaal alle gemeenten NH	55%	26%	16%	3%

Welk dier ziet u graag terug in Noord-Holland?

De otter, zeearend en korhoen ziet u graag terug in de provincie NH.

In de provincie Noord-Holland leefden van oorsprong veel dieren, die tegenwoordig zijn verdwenen. Welke van de onderstaande dieren zou u bij voorkeur graag weer terug zien? Maximaal 3 antwoorden mogelijk

Resultaten dia

NH als groen provincie	7
Biodiversiteit	14
Typisch Noordhollandse natuur	20
Natuurorganisaties	26

Typisch Noordhollandse natuur

Weilanden met koeien en grutto's zijn typische voorbeelden van Noord-Hollandse natuur.

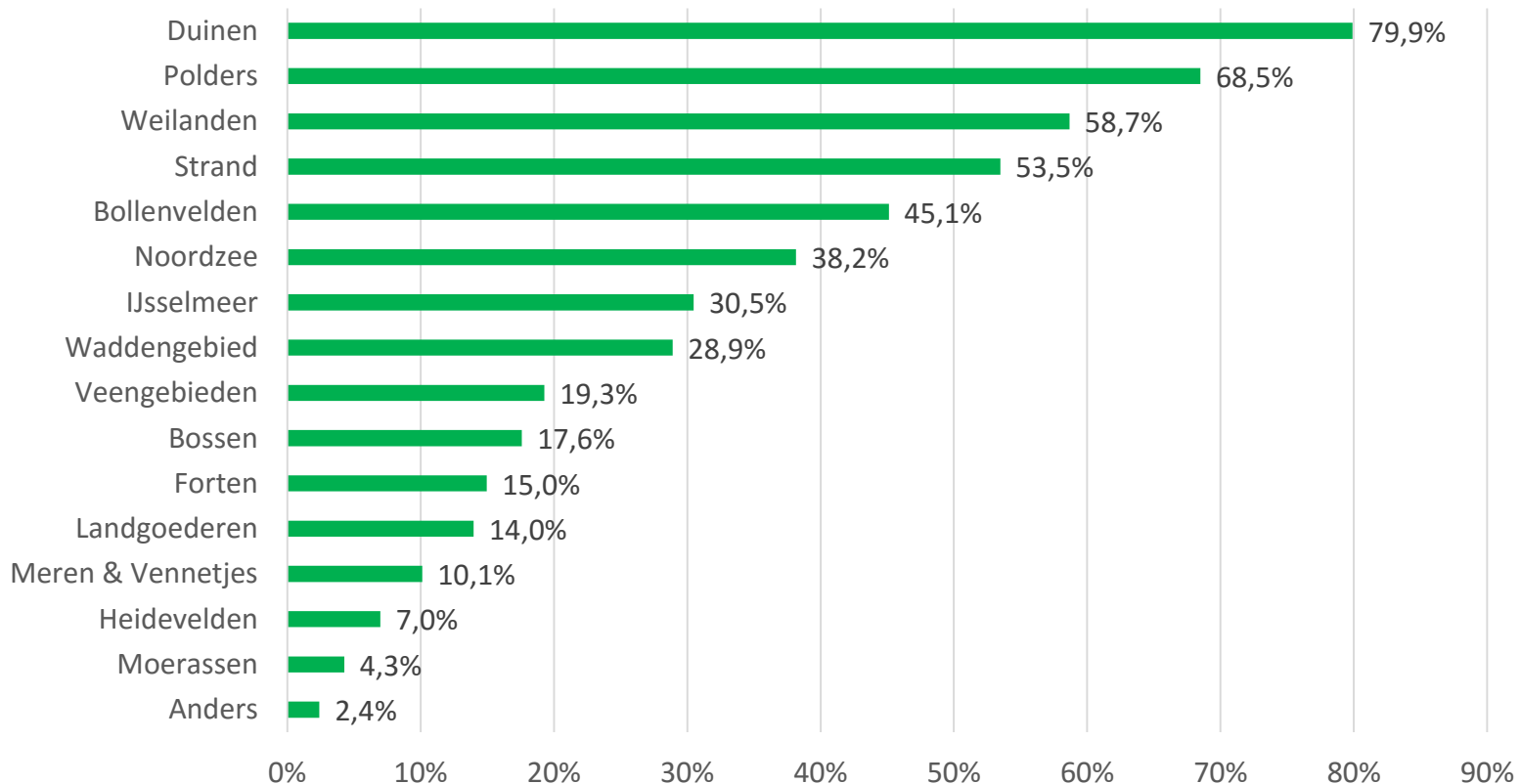
- ✓ 73,1% van de deelnemers vindt dat de provincie Noord-Holland typische natuur heeft; een eigen 'groen' gezicht.
- ✓ Typische Noord-Hollandse natuur zijn de duinen (79,9%), polders (68,5%) en weilanden (58,7%).
- ✓ De Waddenzee scoort opvallend laag (28,9%), terwijl dit een groot, uniek natuurgebied is (Unesco Werelderfgoed). Ook Bossen (17%) worden minder met Noord-Holland geassocieerd.
- ✓ Op de vraag welk dier symbool staat voor de natuur in Noord-Holland wordt door veruit de meeste mensen de koe genoemd, gevolgd door de grutto.

Typisch Noordhollandse Natuur

Duinen, polders, weilanden en strand zijn typisch Noord-Hollands.
Heidevelden, Moerassen, Meren & Venetjes zijn niet typerend voor NH.

Wat is volgens u typisch Noord-Hollandse natuur?
Maximaal 5 antwoorden mogelijk

Typisch Noordhollandse Natuur – per gemeente

In Hilversum staan bossen op 1, duinen 2 en weilanden op 3. Het IJsselmeer is voor Medemblik en Hoorn typisch Noord-Hollandse natuur.

	Duinen	Polders	Weilanden	Strand	Bollenvelden	Noordzee	IJsselmeer	Waddengebied	Bossen	Veengebieden	Forten	Landgoederen	Meren & Vennetjes	Heidevelden	Moerassen
Alkmaar	89%	77%	55%	63%	46%	45%	24%	28%	21%	18%	10%	6%	9%	8%	4%
Haarlem	92%	54%	48%	59%	49%	44%	15%	25%	17%	16%	19%	31%	11%	4%	4%
Zaanstad	83%	75%	69%	46%	38%	34%	20%	25%	18%	40%	28%	6%	6%	4%	5%
Schagen	86%	70%	66%	70%	58%	42%	19%	33%	18%	12%	3%	6%	7%	4%	2%
Den Helder	89%	63%	46%	70%	64%	46%	22%	65%	13%	5%	19%	5%	9%	3%	3%
Hollands Kroon	78%	72%	60%	55%	58%	36%	33%	56%	12%	9%	7%	3%	7%	2%	3%
Amsterdam	84%	70%	65%	46%	24%	28%	35%	22%	11%	38%	15%	22%	13%	5%	11%
Velsen	95%	56%	52%	63%	42%	46%	17%	15%	22%	8%	24%	30%	10%	4%	3%
Castricum	91%	75%	56%	70%	44%	50%	15%	25%	21%	22%	18%	15%	12%	6%	4%
Heerhugowaard	83%	79%	66%	59%	45%	37%	24%	31%	12%	12%	12%	11%	5%	4%	2%
Hoorn	69%	65%	72%	47%	52%	39%	76%	29%	11%	15%	12%	8%	9%	3%	3%
Medemblik	66%	76%	73%	36%	66%	25%	77%	27%	6%	15%	7%	5%	10%	1%	4%
Hilversum	51%	44%	50%	40%	27%	32%	29%	22%	55%	19%	15%	37%	22%	49%	7%
Bergen	96%	76%	56%	69%	50%	48%	19%	27%	29%	11%	8%	9%	12%	11%	3%
Haarlemmermeer	82%	73%	52%	55%	46%	38%	18%	30%	13%	13%	24%	20%	13%	6%	2%
Heemskerk	91%	81%	55%	63%	41%	42%	14%	23%	14%	10%	22%	16%	7%	3%	3%
Drechterland	57%	78%	75%	39%	62%	23%	76%	23%	14%	13%	12%	8%	7%	6%	3%
Langedijk	88%	74%	66%	60%	45%	45%	32%	32%	21%	16%	9%	3%	7%	4%	2%
Heiloo	96%	72%	70%	66%	48%	39%	24%	31%	23%	13%	13%	8%	8%	3%	2%
Purmerend	65%	85%	67%	42%	35%	33%	49%	35%	7%	43%	26%	11%	14%	3%	6%
Totaal alle gemeenten	80%	69%	59%	54%	45%	38%	31%	29%	19%	18%	15%	14%	10%	7%	4%

Wat is volgens u typisch Noord-Hollandse natuur?
Maximaal 5 antwoorden mogelijk

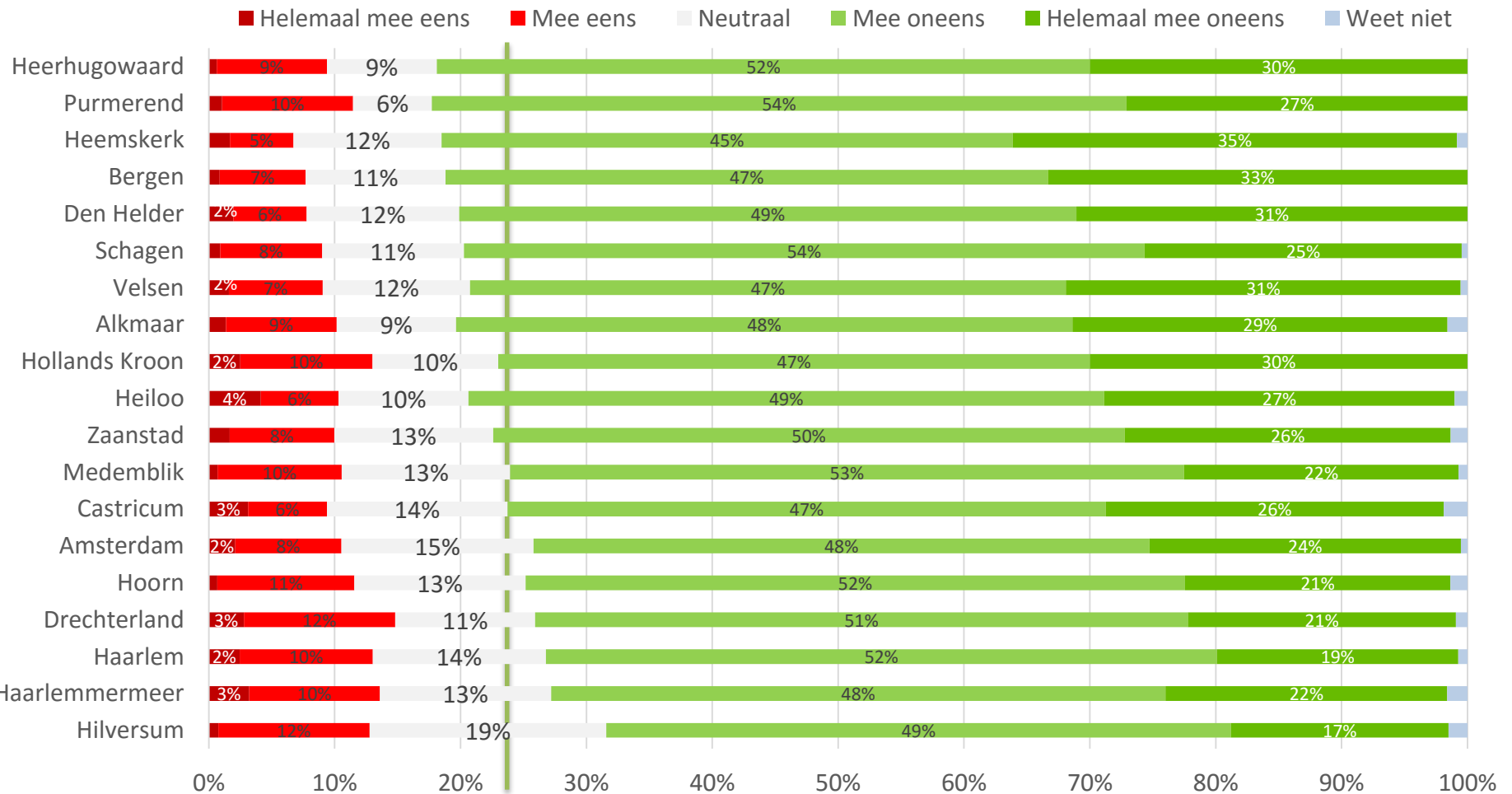
- 1
- 2
- 3

NB. De resultaten op gemeenteniveau zijn enkel weergegeven voor de gemeenten met voldoende respondenten

‘Er is geen typische Noord-Hollandse natuur’ Gesorteerd op ▼ (helemaal) mee oneens

Gemiddeld is 73% het oneens met deze stelling; in Heerhugowaard (82%), Purmerend (81%) is men het oneens. In Hilversum is 66% het oneens.

Er is geen typische Noord-Hollandse natuur

Resultaten dia

Biodiversiteit	14
Typisch Noordhollandse natuur	20
Natuurorganisaties	26
Beleving van de eigen omgeving	31

Natuurorganisaties

Natuurorganisaties zijn onmisbaar voor de kwaliteit van natuur in Noord-Holland en kunnen rekenen op veel steun.

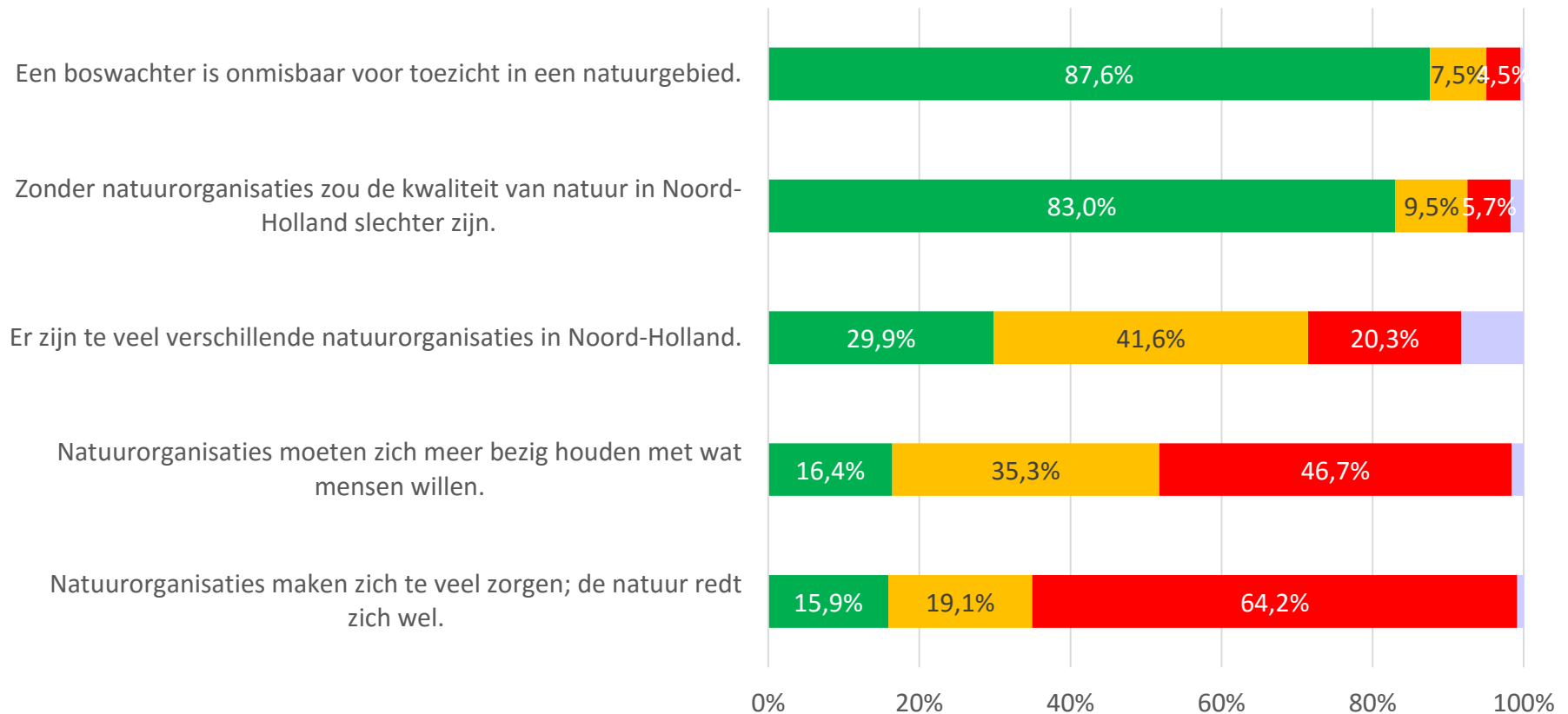
- ✓ 83% van de deelnemers is van mening dat de kwaliteit van de natuur in Noord-Holland slechter zou zijn zonder natuurorganisaties.
- ✓ 61% van de deelnemers is lid van een natuurorganisatie (NB: is niet gemiddeld voor Noord-Holland, maar betreft een groot gedeelte van de lezers van de regionale dagbladen en beschermers LNH).
- ✓ De allerbelangrijkste taak van natuurorganisaties is volgens de deelnemers het beheer van natuurgebieden (88%), gevolgd door lobby (49%) en educatie en voorlichting (45%)

Mening over (rol) natuurorganisaties

Volgens 88% is een boswachter onmisbaar. 16% vindt dat natuurorganisaties zich te veel zorgen maken.

Kunt u bij onderstaande stellingen aangeven of u het wel/niet eens bent?

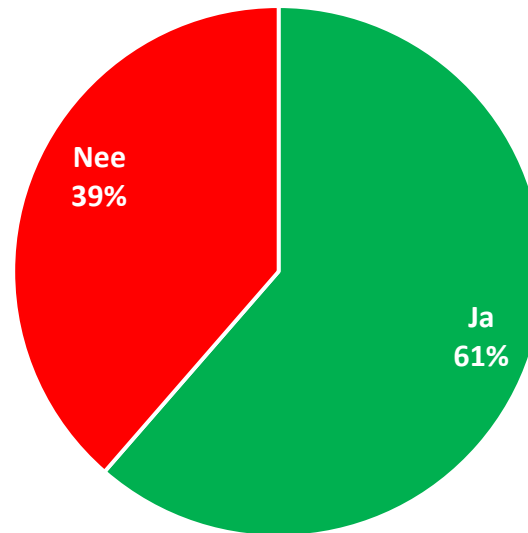
■ (Helemaal) mee eens ■ Neutraal ■ (Helemaal) mee oneens ■ Weet niet

Donateur van natuurorganisatie

61% van de ondervraagden is lid/donateur van een natuurorganisatie.

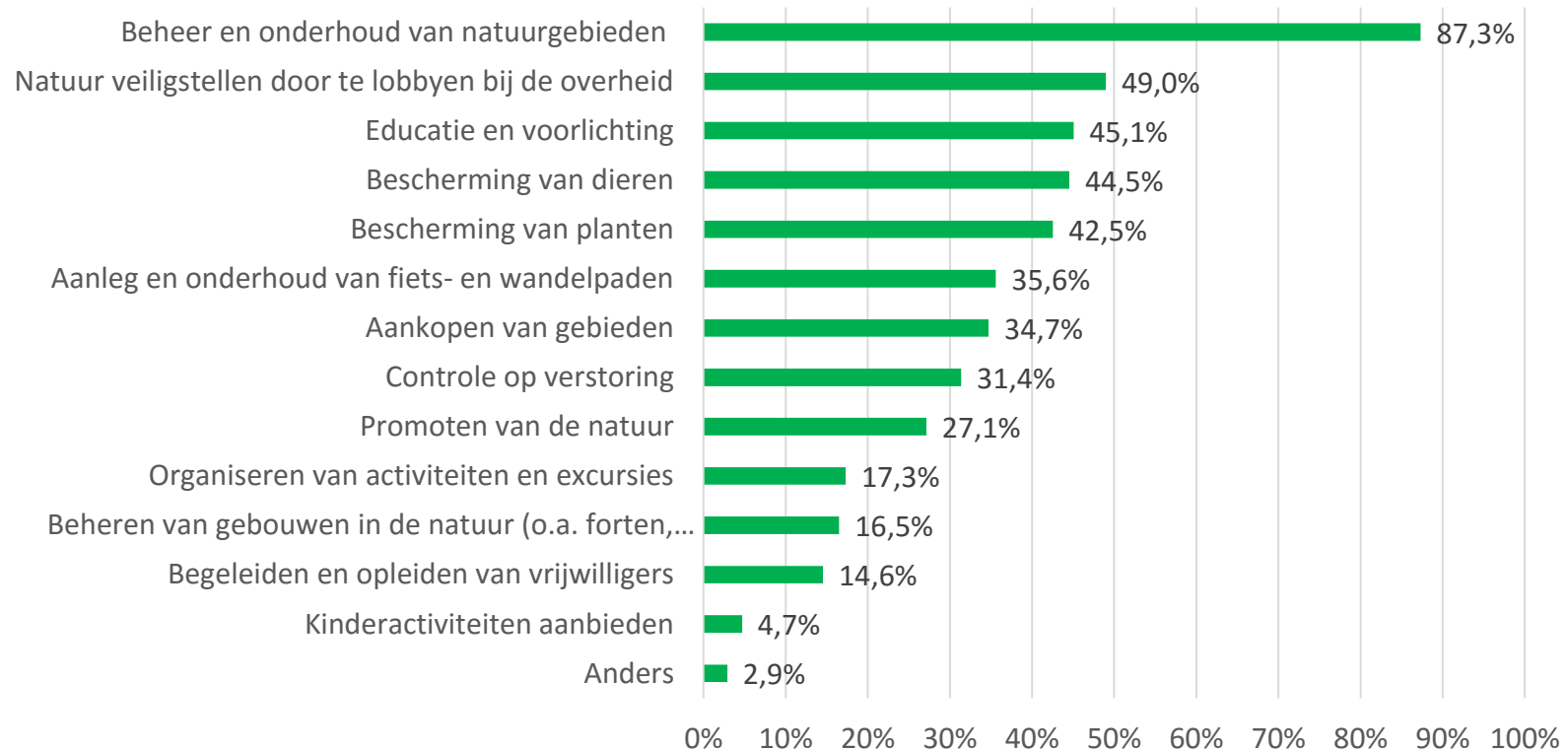
Bent u donateur/lid van een natuurorganisatie?

Belangrijkste taken natuurorganisatie

Beheer en onderhoud van natuurgebieden, lobby bij de overheid en educatie en voorlichting zijn de belangrijkste 3 taken.

**Wat zijn volgens u de belangrijkste taken van een natuurorganisatie?
Maximaal 5 antwoorden mogelijk**

Resultaten	dia
Biodiversiteit	14
Typisch Noordhollandse natuur	20
Natuurorganisaties	26
Beleving van de eigen omgeving	31

Beleving van de eigen omgeving

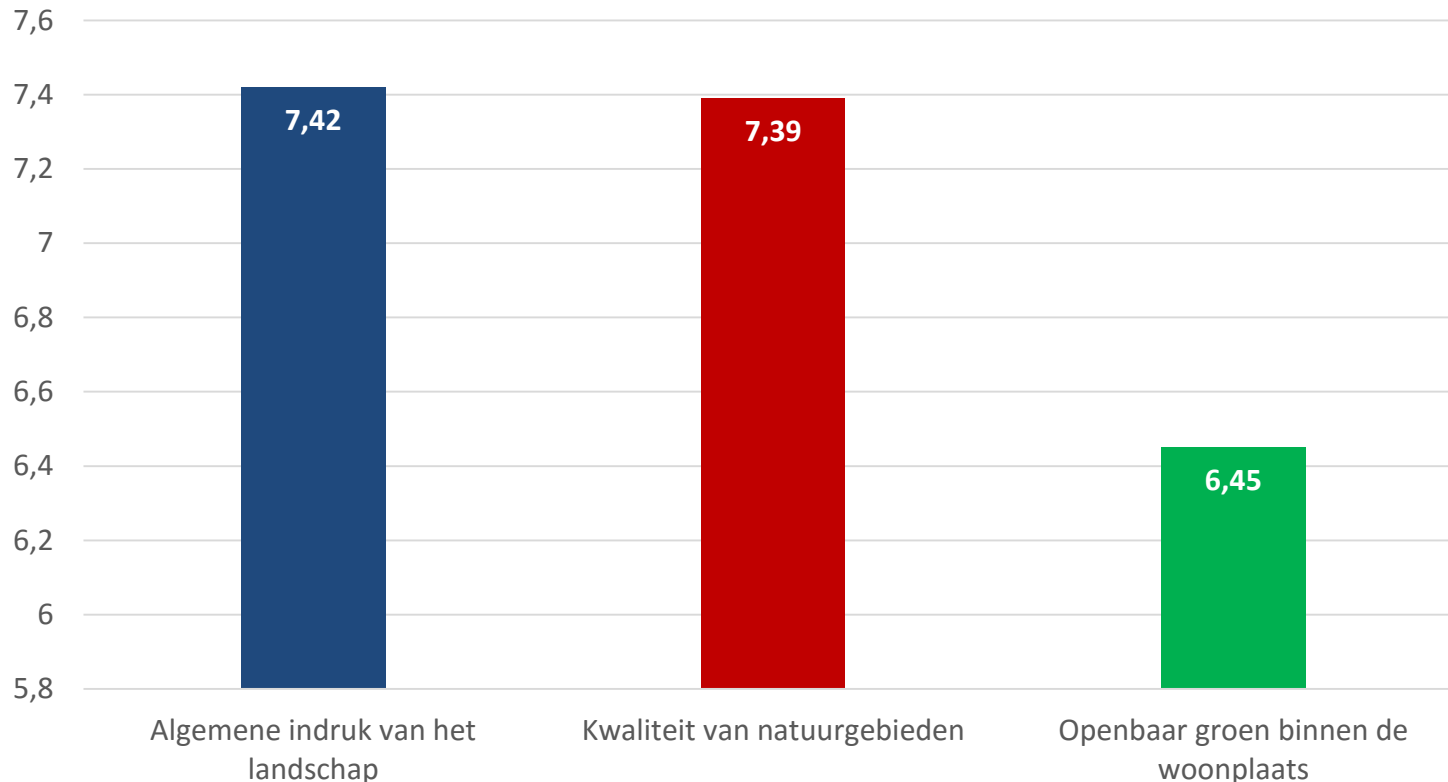
Noord-Hollanders storen zich aan vliegtuigen, windturbines en zwerfafval, maar ze zijn wel tevreden met hun omgeving.

- ✓ De deelnemers zijn gemiddeld tevreden over het landschap in hun omgeving (rapportcijfer 7,4)
- ✓ Ze hebben het gevoel dat in de afgelopen 5 jaar de kwaliteit van het landschap stabiel is gebleven (51%) of zelfs vooruit is gegaan (23,6%)
- ✓ De meest genoemde storende zaken in het landschap zijn vliegtuigen, snelwegen en bedrijventerreinen.
- ✓ Vliegtuigen, megastallen en windturbines roepen vooral negatieve gevoelens op, deze onderdelen scoren het hoogst op 'erg storend'.
- ✓ Deelnemers geven daarnaast zelf aan dat zwerfafval, vervuiling en hondenpoep als storend worden ervaren.

Rapportcijfer natuur in eigen omgeving

Het landschap in Noord-Holland en de kwaliteit van de natuurgebieden krijgen beide een 7,4; het openbaar groen binnen de eigen woonplaats scoort gemiddeld een rapportcijfer 6,5.

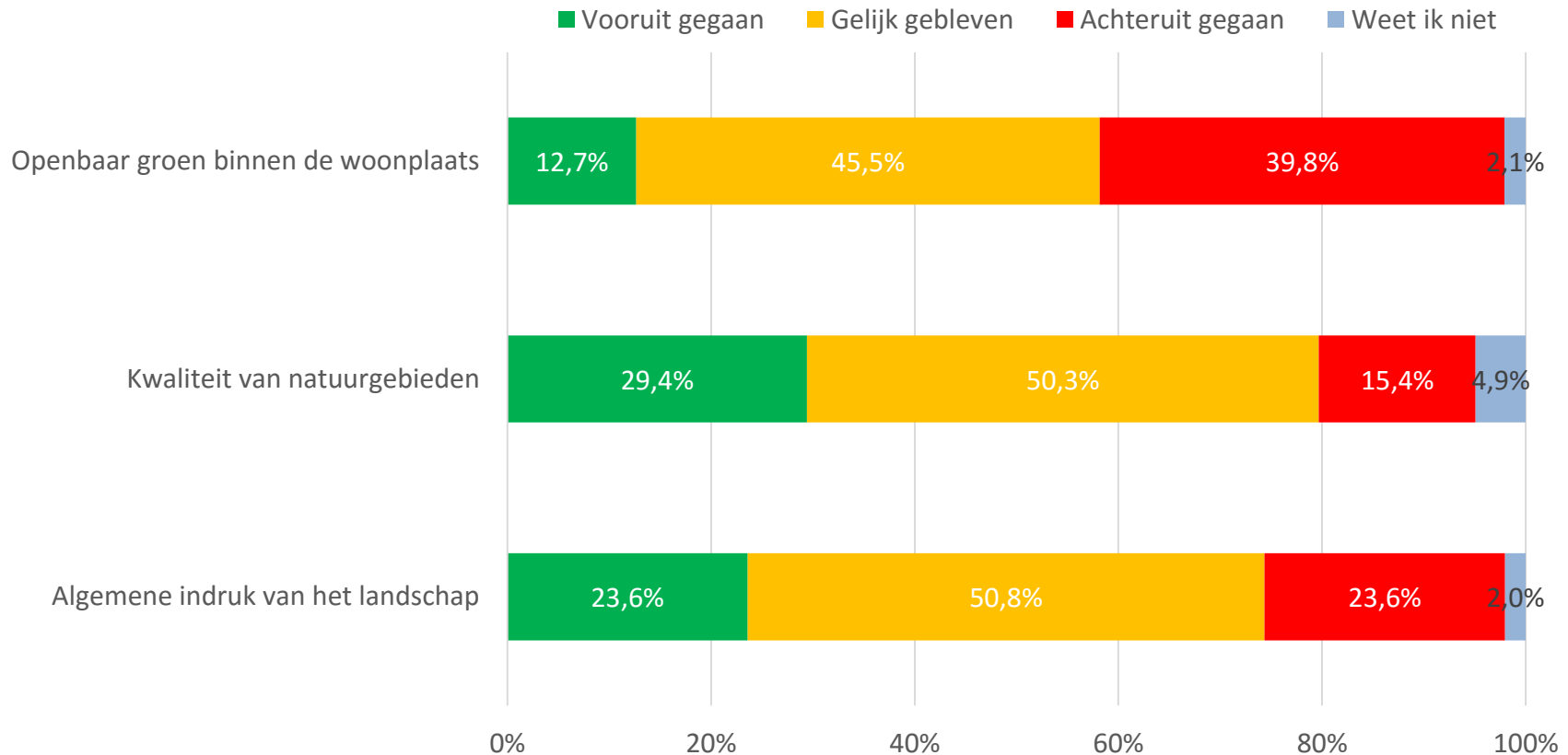
Wat is uw waardering voor natuur en landschap in uw directe omgeving?

Ontwikkeling natuur in eigen omgeving

40% vindt het openbaar groen in de eigen woonplaats achteruit gegaan. 30% vindt de kwaliteit van natuurgebieden vooruit gegaan. Over het landschap in het algemeen is men minder uitgesproken of het erop voor- of achteruit is gegaan.

Zijn natuur, landschap en openbaar groen in uw omgeving er volgens u in de afgelopen 5 jaar op vooruit gegaan of is er juist sprake van een verslechtering?

Ontwikkeling landschap

Algemene indruk van het landschap in Den Helder is er volgens 46% op vooruitgegaan. In Zaanstad heeft slechts 12% die mening.

Zijn natuur, landschap en openbaar groen in uw omgeving er volgens u in de afgelopen 5 jaar op vooruit gegaan of is er juist sprake van een verslechtering?

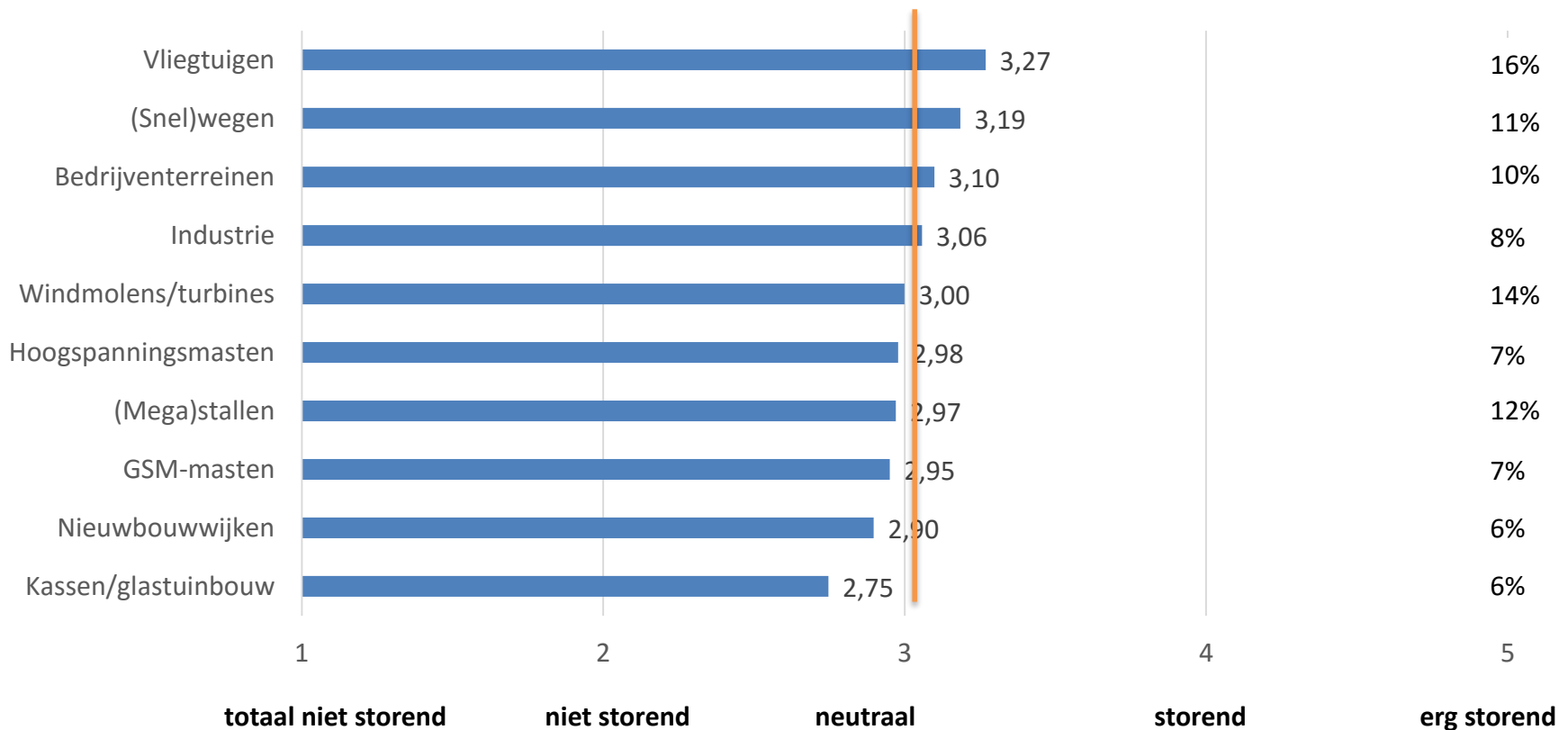
Algemene indruk van het landschap				
	Achteruit gegaan	Gelijk gebleven	▼ Vooruit gegaan	Weet ik niet
Den Helder	14%	39%	46%	1%
Bergen	21%	41%	36%	1%
Amsterdam	28%	35%	34%	2%
Medemblik	20%	43%	34%	1%
Haarlemmermeer	17%	46%	34%	2%
Hilversum	26%	43%	31%	0%
Castricum	23%	46%	30%	1%
Heerhugowaard	20%	48%	29%	1%
Alkmaar	24%	47%	26%	2%
Langedijk	26%	48%	25%	1%
Schagen	26%	46%	25%	2%
Heemskerk	15%	60%	23%	2%
Haarlem	17%	57%	22%	3%
Heiloo	26%	52%	20%	2%
Velsen	15%	62%	20%	2%
Hollands Kroon	26%	54%	18%	1%
Drechterland	29%	53%	17%	1%
Purmerend	30%	55%	15%	0%
Hoorn	28%	56%	12%	3%
Zaanstad	27%	60%	12%	1%
Totaal alle gemeenten in NH	24%	51%	24%	2%

NB. De resultaten op gemeenteniveau zijn enkel weergegeven voor de gemeenten met voldoende respondenten

Storende zaken in het landschap

Vliegtuigen worden als meest storend ervaren. 16% ervaart vliegtuigen als 'erg storend'. Windmolens staan gemiddeld op plaats 5 van storende zaken. 14% ervaart ze echter als 'erg storend'

Zijn er zaken in het landschap rondom uw woonplaats die u als storend ervaart?

Storende zaken rond de woonplaats

In Castricum en Heiloo stoort men zich het meest aan vliegtuigen; in Purmerend vindt 23% bedrijventerreinen ‘erg storend’. In Medemblik worden windmolens meest storend ervaren. In Amsterdam (snel)wegen.

Zijn er zaken in het landschap rondom uw woonplaats die u als erg storend ervaart?

	Vliegtuigen	Windmolens/turbines	Megastallen	(Snel)wegen	Bedrijventerreinen	Industrie	Hoogspanningsmasten	GSM-masten	Nieuwbouwwijken	Kassen/glastuinbouw
Alkmaar	17%	14%	15%	10%	10%	8%	8%	8%	6%	8%
Haarlem	15%	10%	12%	12%	7%	8%	6%	7%	5%	5%
Zaanstad	22%	11%	11%	10%	10%	9%	10%	5%	5%	2%
Schagen	5%	15%	13%	6%	8%	6%	5%	3%	4%	9%
Den Helder	5%	9%	10%	3%	3%	3%	4%	5%	3%	4%
Hollands Kroon	4%	20%	13%	6%	9%	8%	6%	7%	4%	9%
Amsterdam	18%	9%	25%	27%	20%	14%	9%	9%	7%	9%
Velsen	24%	10%	6%	8%	9%	12%	6%	8%	3%	3%
Castricum	36%	8%	10%	10%	10%	7%	7%	9%	5%	7%
Heerhugowaard	11%	15%	11%	6%	8%	6%	9%	5%	5%	4%
Hoorn	7%	14%	13%	11%	9%	9%	5%	7%	4%	7%
Medemblik	7%	32%	8%	8%	9%	6%	4%	6%	6%	17%
Hilversum	16%	8%	5%	10%	9%	7%	8%	7%	8%	1%
Haarlemmermeer	19%	9%	9%	11%	7%	6%	17%	12%	4%	4%
Heemskerk	20%	6%	10%	3%	8%	6%	7%	8%	3%	1%
Bergen	15%	15%	12%	8%	13%	8%	8%	7%	4%	7%
Drechterland	6%	26%	9%	13%	10%	6%	5%	4%	3%	9%
Langedijk	7%	14%	11%	9%	11%	8%	10%	10%	7%	8%
Heiloo	43%	16%	4%	13%	12%	10%	5%	13%	3%	7%
Purmerend	10%	12%	8%	17%	23%	12%	7%	9%	8%	1%
Totaal alle gemeenten in NH	16%	14%	12%	11%	10%	8%	7%	7%	6%	6%

- 1
- 2
- 3

Resultaten dia

Beleving van de eigen omgeving 31

Natuur dichtbij 39

Recreatie 47

Openbaar groen 39

Natuur dichtbij

Natuur dichtbij

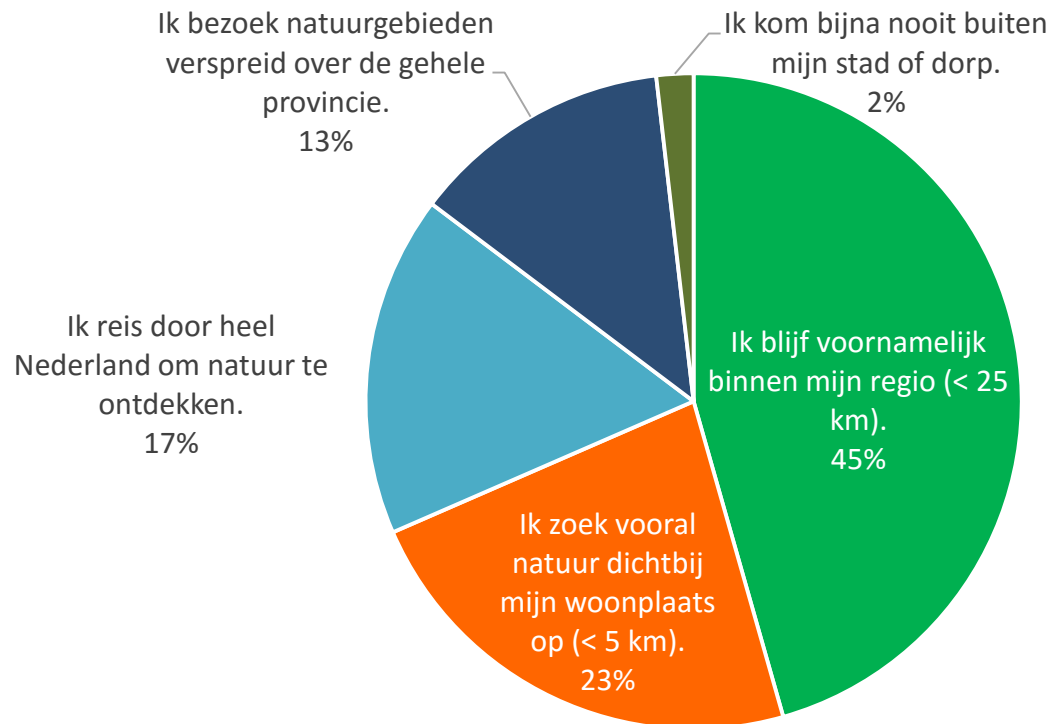
Aanwezigheid van natuur bij de woonplaats is belangrijk om te ontspannen. Kwaliteit en aanbod zijn goed, maar er is ook behoefte aan uitbreiding.

- ✓ De beschikbaarheid van natuur in de directe omgeving is erg belangrijk. 68% blijft dichtbij huis (< 25 km) tijdens een bezoek aan de natuurgebied.
- ✓ Mensen gaan de natuur in om tot rust te komen. Rust is de meest belangrijkste eigenschap van een aantrekkelijk natuurgebied (80%).
- ✓ De deelnemers aan het onderzoek zijn tevreden met de kwaliteit van de natuurgebieden (7,4) in hun omgeving.
- ✓ 80% van de deelnemers heeft het gevoel dat de kwaliteit van de natuur in de afgelopen 5 jaar gelijk is gebleven (50,3%) of zelfs vooruit is gegaan (29,4%)
- ✓ Desondanks heeft ruim 1 op de 3 Noord-Hollanders (38%) behoefte aan meer natuur bij hun woonplaats. 58% ervaart het huidige aanbod als voldoende.
- ✓ 40% van de respondenten (niet alleen stadsmensen) vindt het openbaar groen in de eigen woonplaats achteruitgegaan. Het openbaar groen binnen de eigen woonplaats scoort gemiddeld met een rapportcijfer 6,5.

Reizen voor natuur in Nederland

45% blijft binnen de regio voor bezoek aan een natuurgebied (<25 km);
23% zoekt het dichtbij de eigen woonplaats en reist minder dan 5 km.

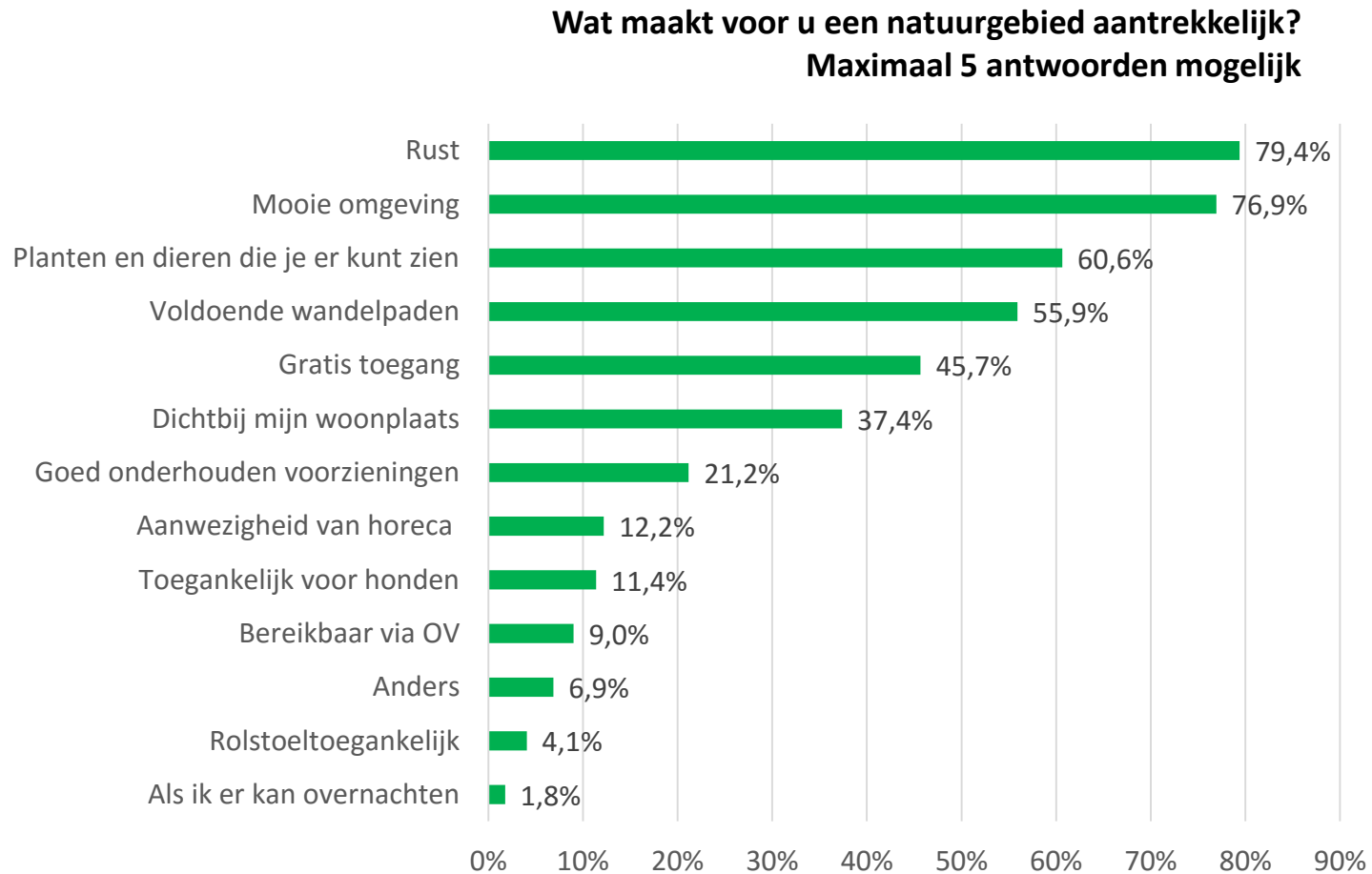
Hoe ver reist u doorgaans om een natuurgebied te bezoeken?

Rust is de meest belangrijke eigenschap

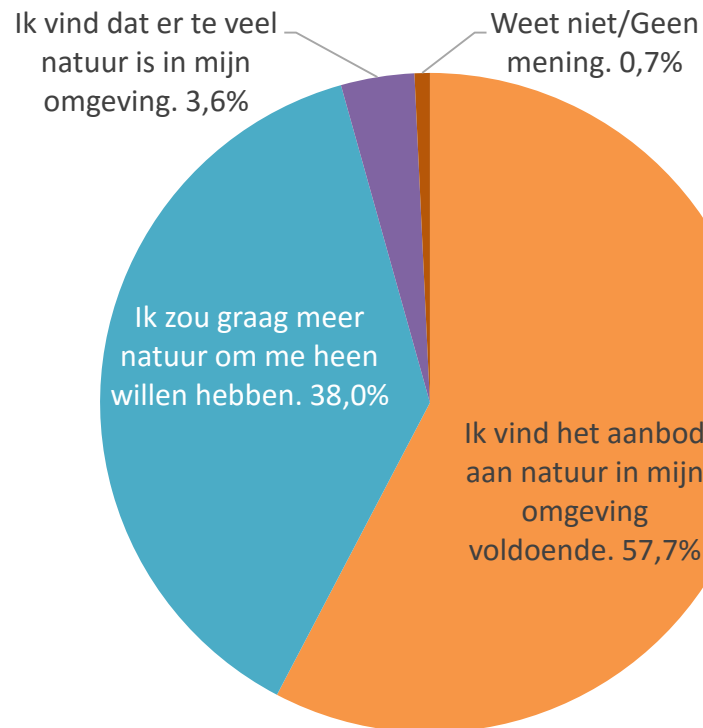
‘Rust’, ‘een mooie omgeving’, ‘de planten en dieren die je er kunt zien’ en ‘voldoende wandelpaden’ maken een natuurgebied aantrekkelijk.

Aanbod natuur in eigen omgeving

58% vindt het aanbod aan natuur in de eigen omgeving voldoende; 38% zou graag meer natuur om zich heen willen hebben.

Hoe ervaart u de 'hoeveelheid' natuur in uw omgeving?

Aanbod natuur in omgeving

Met name in Amsterdam (58%), Haarlemmermeer (53%) en Hoorn (52%) wil een meerderheid graag meer natuur om zich heen; gemiddeld geeft 38% dit aan.

	Ik vind dat er te veel natuur is in mijn omgeving.	Ik vind het aanbod aan natuur in mijn omgeving voldoende.	Ik zou graag meer natuur om me heen willen hebben.	Weet niet/Geen mening.
Amsterdam	1%	40%	58%	1%
Haarlemmermeer	2%	45%	53%	0%
Hoorn	3%	42%	52%	1%
Purmerend	3%	46%	48%	1%
Zaanstad	3%	49%	48%	0%
Heerhugowaard	1%	55%	43%	0%
Drechterland	2%	54%	43%	1%
Schagen	4%	52%	42%	0%
Hollands Kroon	4%	53%	42%	0%
Haarlem	2%	58%	40%	0%
Langedijk	7%	56%	37%	0%
Alkmaar	3%	59%	37%	0%
Den Helder	2%	60%	36%	1%
Heiloo	3%	64%	33%	0%
Castricum	3%	64%	32%	0%
Heemskerk	2%	68%	31%	0%
Medemblik	3%	66%	31%	0%
Velsen	2%	71%	26%	0%
Bergen	7%	68%	25%	0%
Hilversum	5%	71%	22%	0%
Totaal alle gemeenten	4%	58%	38%	1%

Hoe ervaart u de 'hoeveelheid' natuur in uw omgeving?

Ontwikkeling kwaliteit natuurgebieden

In Den Helder vindt 49% de kwaliteit van natuurgebieden vooruit gegaan. In Purmerend zijn de meningen verdeeld en is kwaliteit gelijk gebleven.

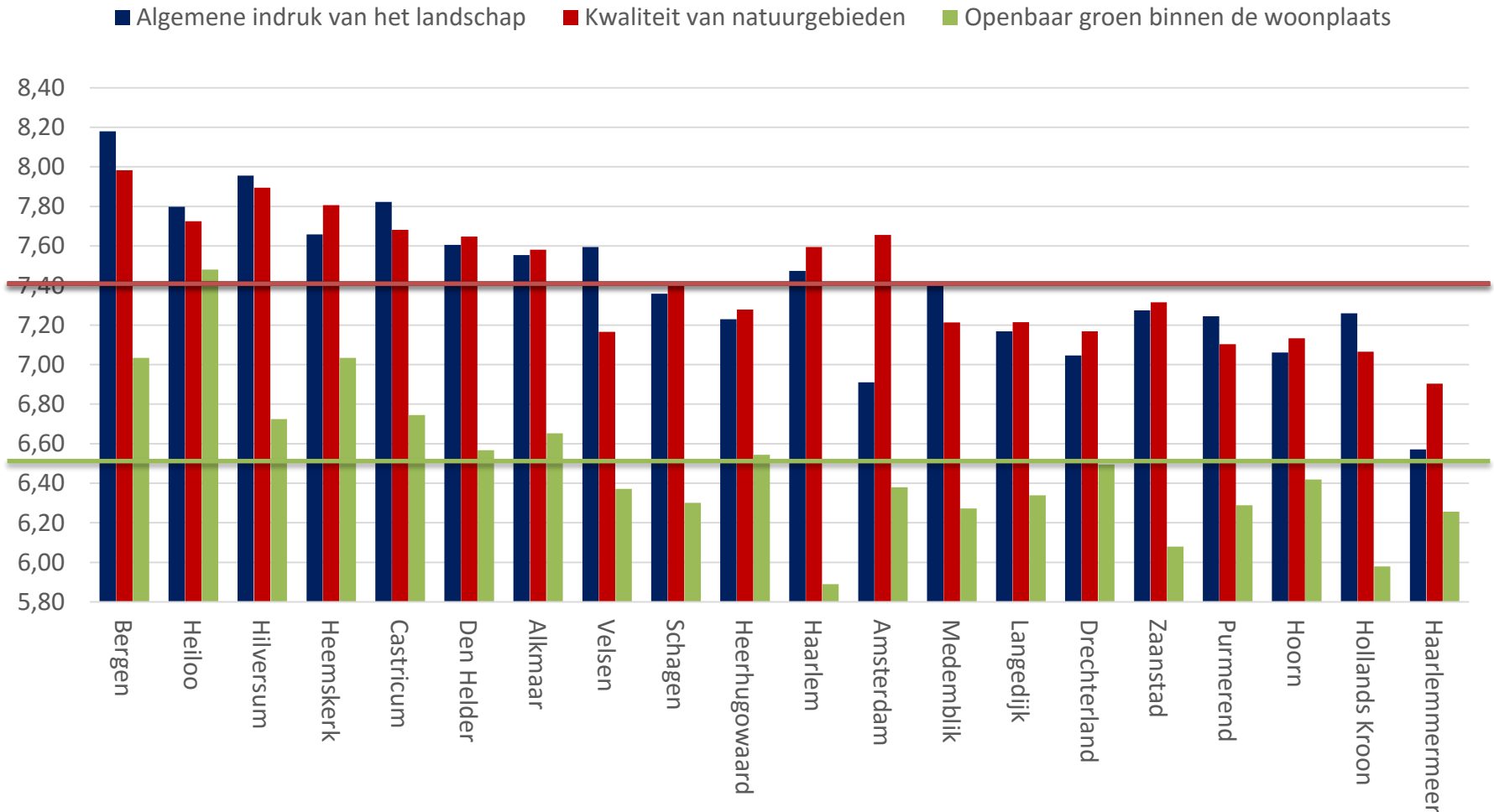
Zijn natuur, landschap en openbaar groen in uw omgeving er volgens u in de afgelopen 5 jaar op vooruit gegaan of is er juist sprake van een verslechtering?

Kwaliteit van natuurgebieden				
	Achteruit gegaan	Gelijk gebleven	▼ Vooruit gegaan	Weet ik niet
Den Helder	11%	37%	49%	3%
Bergen	20%	39%	39%	2%
Medemblik	8%	50%	36%	6%
Castricum	15%	45%	36%	4%
Haarlemmermeer	12%	47%	35%	5%
Langedijk	16%	47%	35%	2%
Hilversum	21%	41%	34%	4%
Heemskerk	11%	52%	34%	3%
Amsterdam	13%	45%	34%	8%
Haarlem	14%	48%	34%	3%
Alkmaar	11%	49%	33%	5%
Heerhugowaard	13%	51%	32%	4%
Schagen	13%	49%	29%	8%
Velsen	13%	54%	28%	3%
Heiloo	13%	50%	28%	9%
Hoorn	13%	50%	28%	7%
Hollands Kroon	16%	54%	25%	4%
Drechterland	15%	57%	21%	6%
Zaanstad	18%	57%	20%	4%
Purmerend	20%	55%	19%	5%
Totaal alle gemeenten in NH	15%	50%	30%	5%

Rapportcijfers natuur in omgeving

Bergen heeft gemiddeld over alle 3 aspecten het hoogste rapportcijfer (7,7).

Heiloo is 2^e en heeft hoogste rapportcijfer voor openbaar groen (7,5). In Haarlem (5,9) en Hollands Kroon (6,0) is men het meest kritisch over het openbaar groen.

Resultaten dia

Beleving van de eigen omgeving	31
Natuur dichtbij	39
Recreatie	47
Openbaar groen	55

Recreatie

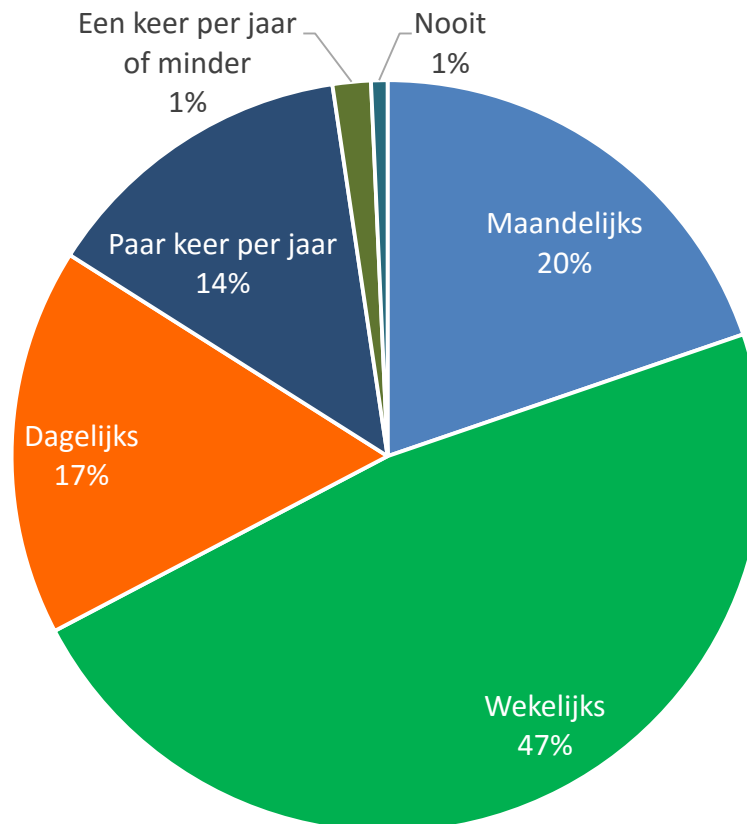
Natuurgebieden zijn erg populair, vooral om te fietsen en te wandelen. De boswachter is onmisbaar voor het toezicht en grote grazers zijn vooral leuk om tegen te komen.

- ✓ 98% van alle deelnemers bezoekt regelmatig een natuurgebied. 64% komt zelfs minimaal 1 keer per week in de natuur.
- ✓ Meest beoefende activiteiten in de natuur zijn wandelen (85%) en fietsen (74%).
- ✓ Aanwezigheid van voldoende wandelpaden bepaalt in sterke mate de aantrekkelijkheid van een natuurgebied. 34% van de deelnemers vindt dat er meer wandel- en fietspaden aangelegd moeten worden.
- ✓ Een boswachter vindt men onmisbaar voor toezicht in een natuurgebied (88%)
- ✓ Voor veel mensen is gratis toegang tot een natuurgebied aantrekkelijk, maar een meerderheid (54%) is bereid om te betalen voor toegang als daarmee de toekomst van het gebied wordt veilig gesteld.
- ✓ Mensen vinden het leuk (60%) om onderweg grote grazers (bijv. Schotse hooglanders, Konik paarden, etc.) in de natuur tegen te komen. Slechts 5,5% ervaart de grote dieren soms als bedreigend.
- ✓ Bereikbaarheid van natuurgebieden per openbaar vervoer is belangrijk, 45% van de deelnemers vindt dat dit verbeterd moet worden.

Bezoek van natuurgebied

47% bezoekt wekelijks een natuurgebied, 20% maandelijks, 17% dagelijks en 14% een paar keer per jaar.

Hoe vaak bezoekt u een natuurgebied?*

* Denk aan het bezoek van natuurgebieden als Noordzeekust, IJsselmeer, Strand, Waddengebied, Duinen, Forten, IJsselmeer, Heidevelden, Veengebieden, Bossen, Landgoederen, Polders, Moerassen, Bollenvelden, Weilanden, Meren & Vennetjes

Bezoek aan natuurgebied

Van de respondenten uit Bergen bezoekt 40% dagelijks een natuurgebied, 49% wekelijks. Gemiddeld bezoekt 47% wekelijks.

Hoe vaak bezoekt u een natuurgebied?

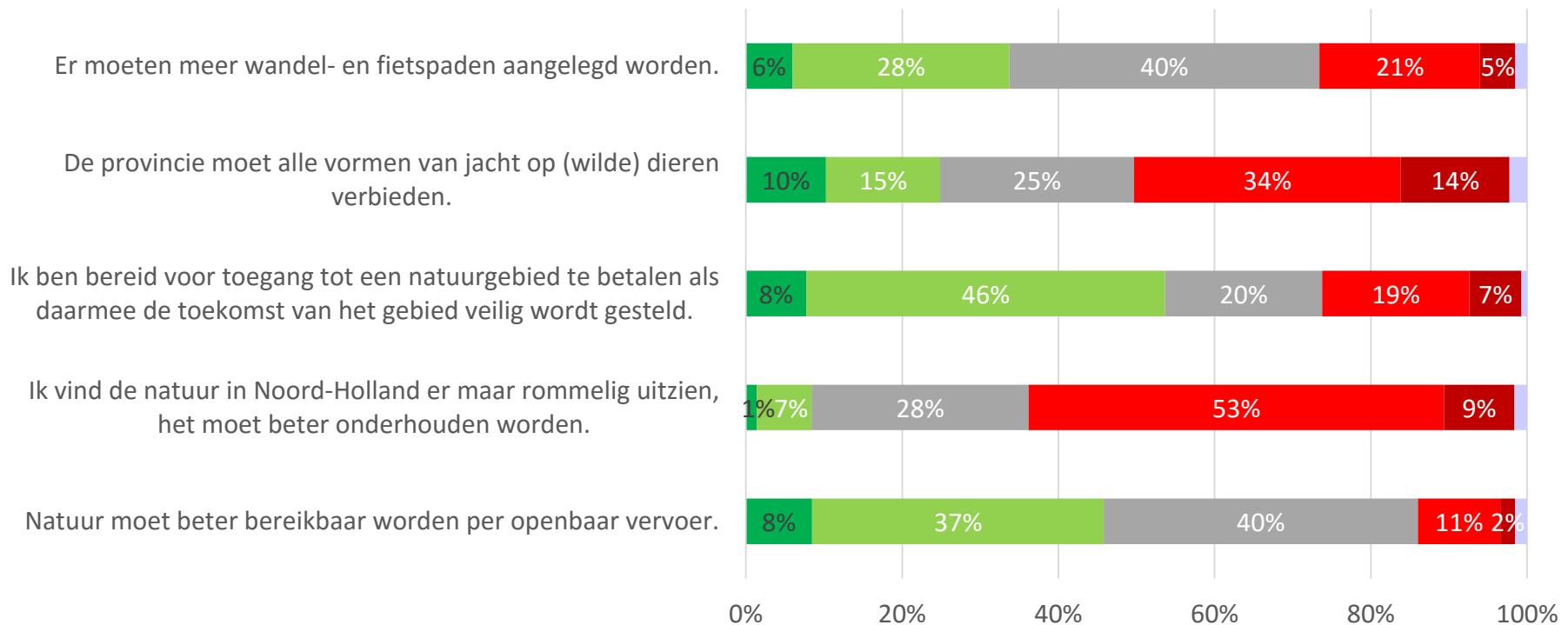
	▼Dagelijks	Wekelijks	Maandelijks	Paar keer per jaar	Een keer per jaar of minder	Nooit
Bergen	40%	49%	9%	1%	1%	0%
Castricum	33%	52%	9%	4%	0%	1%
Hilversum	29%	47%	12%	11%	1%	0%
Den Helder	23%	44%	19%	12%	0%	0%
Velsen	21%	50%	17%	10%	1%	1%
Medemblik	21%	37%	16%	22%	2%	1%
Heiloo	20%	50%	20%	8%	1%	0%
Schagen	13%	42%	25%	15%	1%	1%
Hollands Kroon	13%	40%	21%	24%	0%	0%
Amsterdam	12%	50%	21%	14%	2%	0%
Langedijk	11%	51%	22%	12%	2%	0%
Haarlemmermeer	11%	53%	24%	9%	2%	1%
Haarlem	10%	55%	24%	10%	0%	0%
Hoorn	10%	31%	25%	31%	1%	1%
Alkmaar	10%	55%	21%	10%	1%	0%
Purmerend	9%	40%	21%	23%	4%	1%
Zaanstad	9%	47%	23%	16%	2%	1%
Heerhugowaard	9%	47%	24%	16%	1%	1%
Drechterland	8%	33%	23%	26%	8%	1%
Totaal gemiddeld NH	17%	47%	20%	14%	1%	1%

Bereidheid tot betalen en bereikbaarheid

54% is bereid voor toegang te betalen. 45% vindt dat natuur beter bereikbaar moet worden per OV. 34% vindt dat meer wandel- en fietspaden moeten worden aangelegd.

Kunt u bij onderstaande stellingen aangeven of u het wel/niet eens bent?

■ Helemaal mee eens ■ Mee eens ■ Neutraal ■ Mee oneens ■ Helemaal mee oneens ■ Weet niet

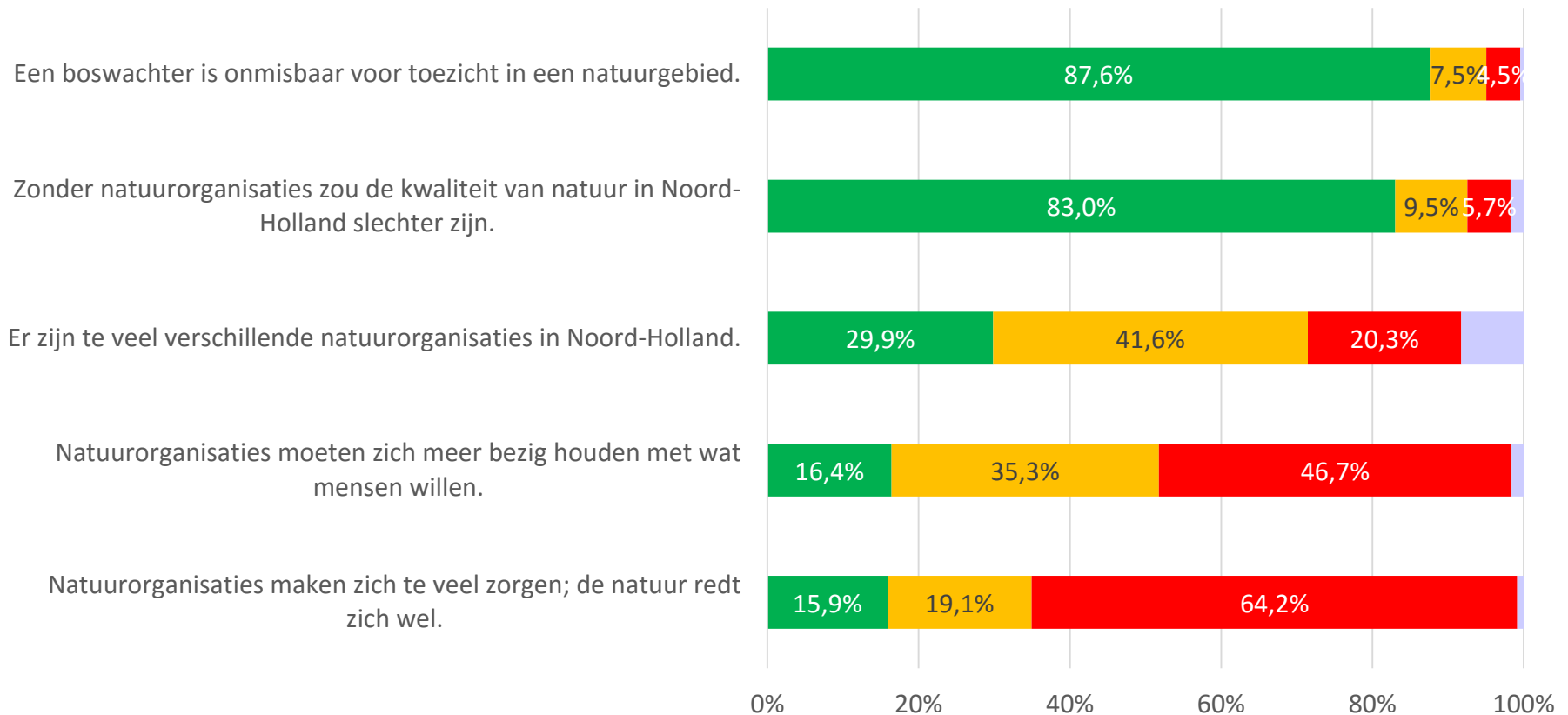

Een boswachter voor toezicht onmisbaar

Volgens 88% is een boswachter onmisbaar. 83% vindt natuurorganisaties van belang voor behoud van kwaliteit van natuur in Noord-Holland.

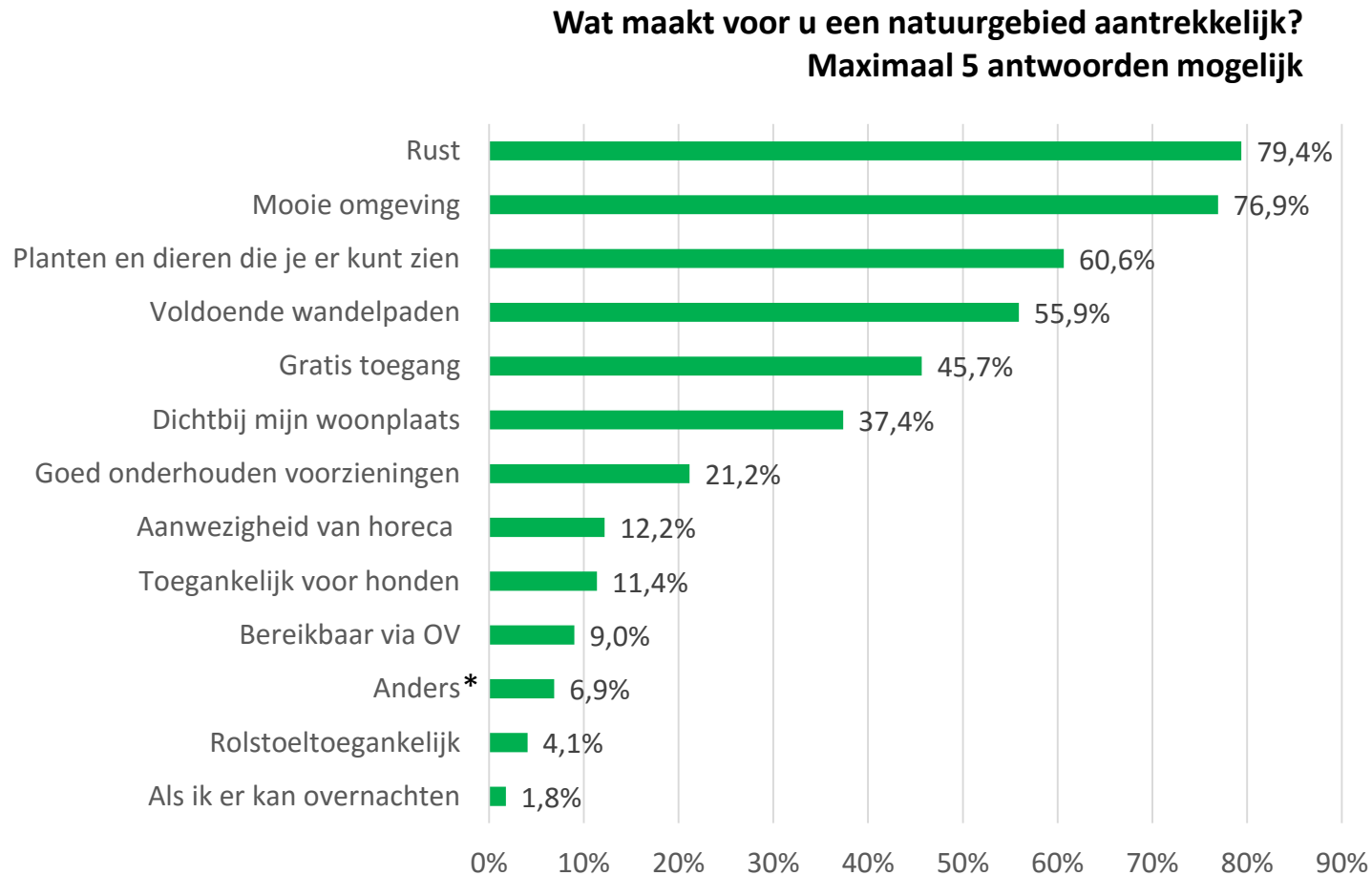
Kunt u bij onderstaande stellingen aangeven of u het wel/niet eens bent?

■ (Helemaal) mee eens ■ Neutraal ■ (Helemaal) mee oneens ■ Weet niet

Wat maakt een natuurgebied aantrekkelijk

‘Rust’, ‘een mooie omgeving’, ‘de planten en dieren die je er kunt zien’ en ‘voldoende wandelpaden’ maken een natuurgebied aantrekkelijk. Gratis toegang is voor 46% een factor.

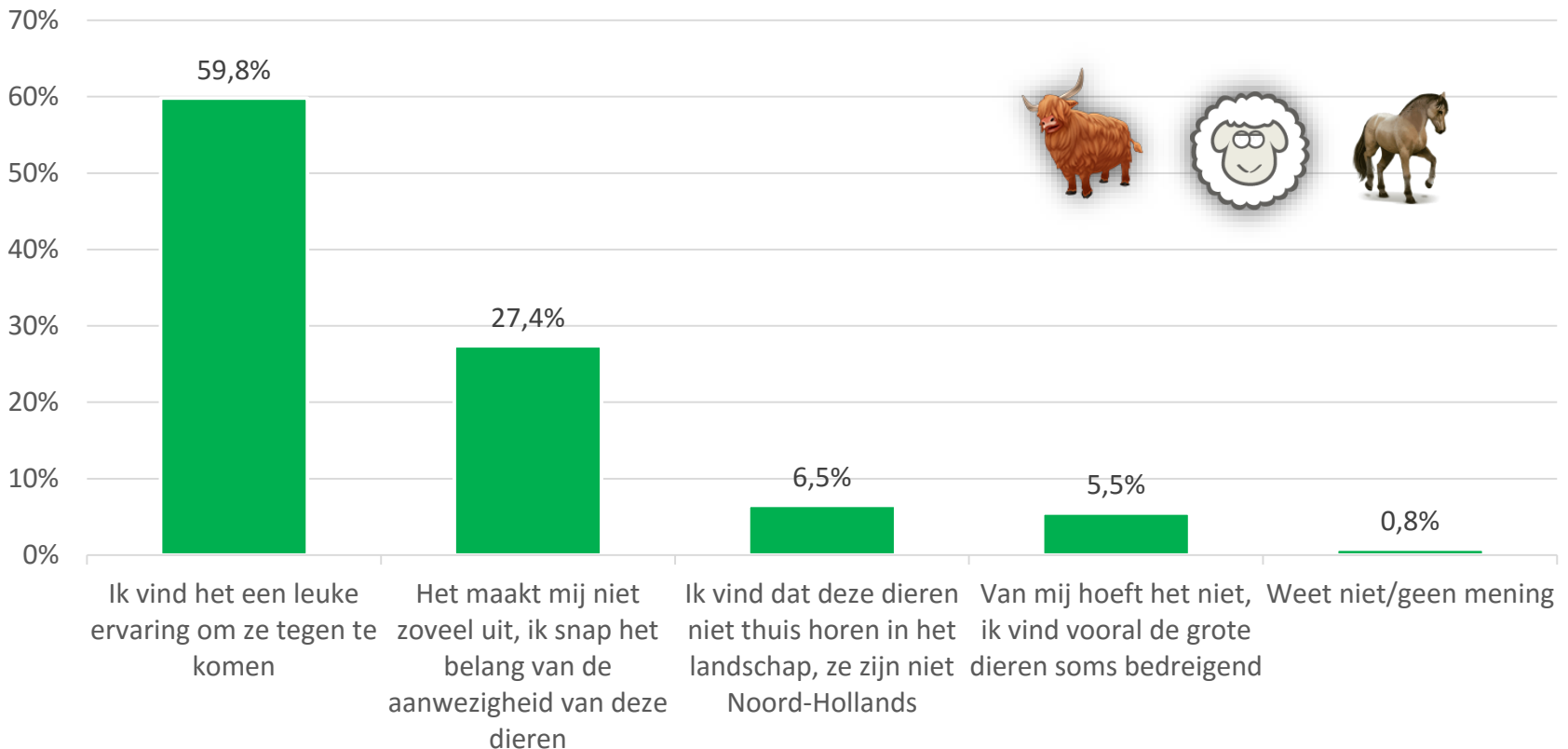

Grazers in natuurgebieden

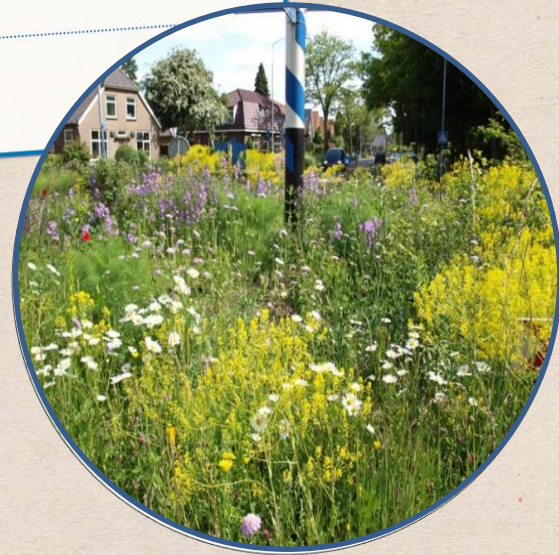
60% van de bezoekers vindt het over het algemeen een leuke ervaring om grazers tegen te komen in een natuurgebied; 27% snapt het belang.

Natuurorganisaties maken steeds vaker gebruik van grazers als Schotse Hooglanders, Konikpaarden en Schaapskuddes om een gebied te onderhouden. Wat vindt u daarvan?

Resultaten dia

Beleving van de eigen omgeving	31
Natuur dichtbij	39
Recreatie	47
Openbaar groen	55

Openbaar groen

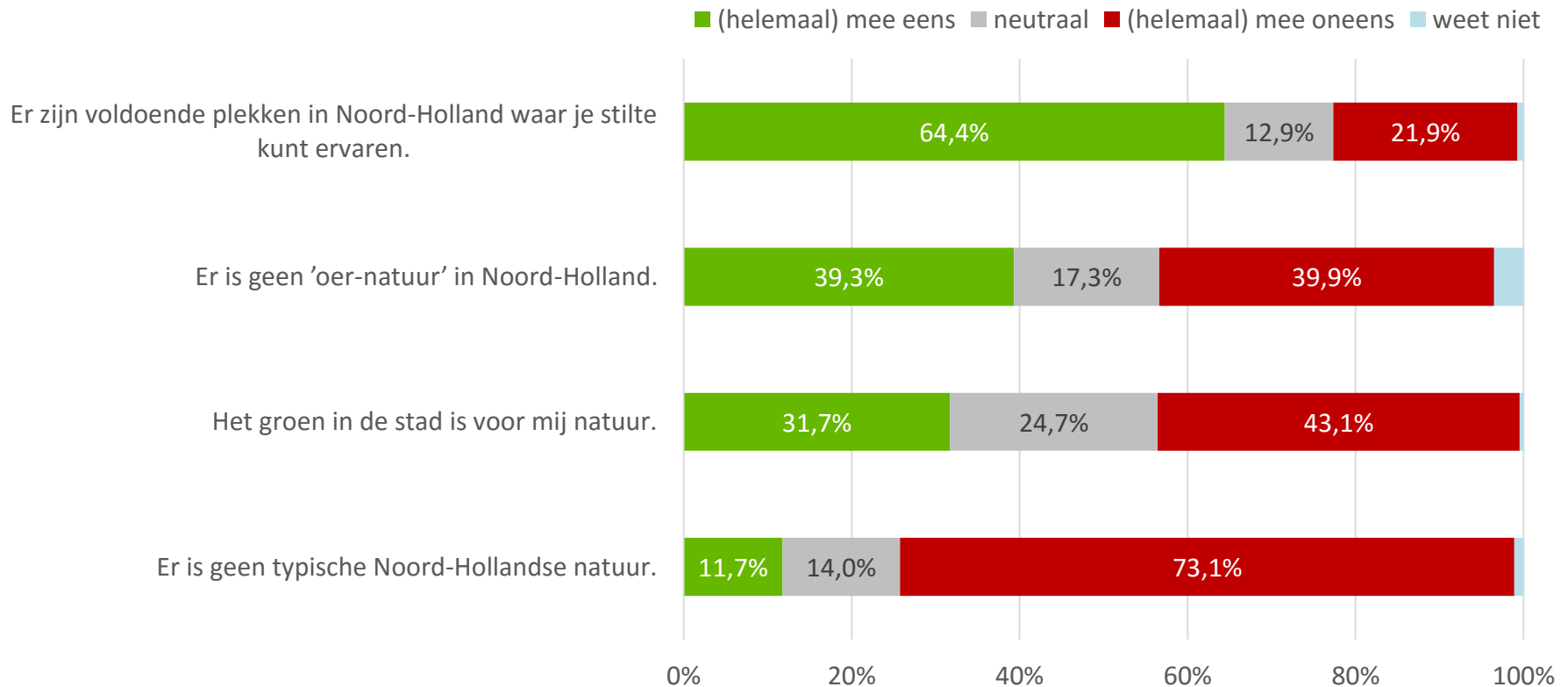
Veel mensen zien het openbaar groen in de woonomgeving ook als natuur, maar ze zijn niet tevreden met de kwaliteit.

- ✓ 1 op de 3 deelnemers (31,7%) ervaart het groen in de woonomgeving ook als natuur.
- ✓ Het openbaar groen binnen de woonplaats krijgt een beduidend lagere beoordeling (6,4) dan de natuur buiten de stad (7,4).
- ✓ 40% van de deelnemers heeft het gevoel dat in de afgelopen 5 jaar de kwaliteit van het openbaar groen er op achteruit is gegaan.

‘Het groen in de stad is voor mij natuur’

Voor 32% van de respondenten is het groen in de stad ook natuur.

Kunt u bij onderstaande stellingen aangeven of u het wel/niet eens bent?

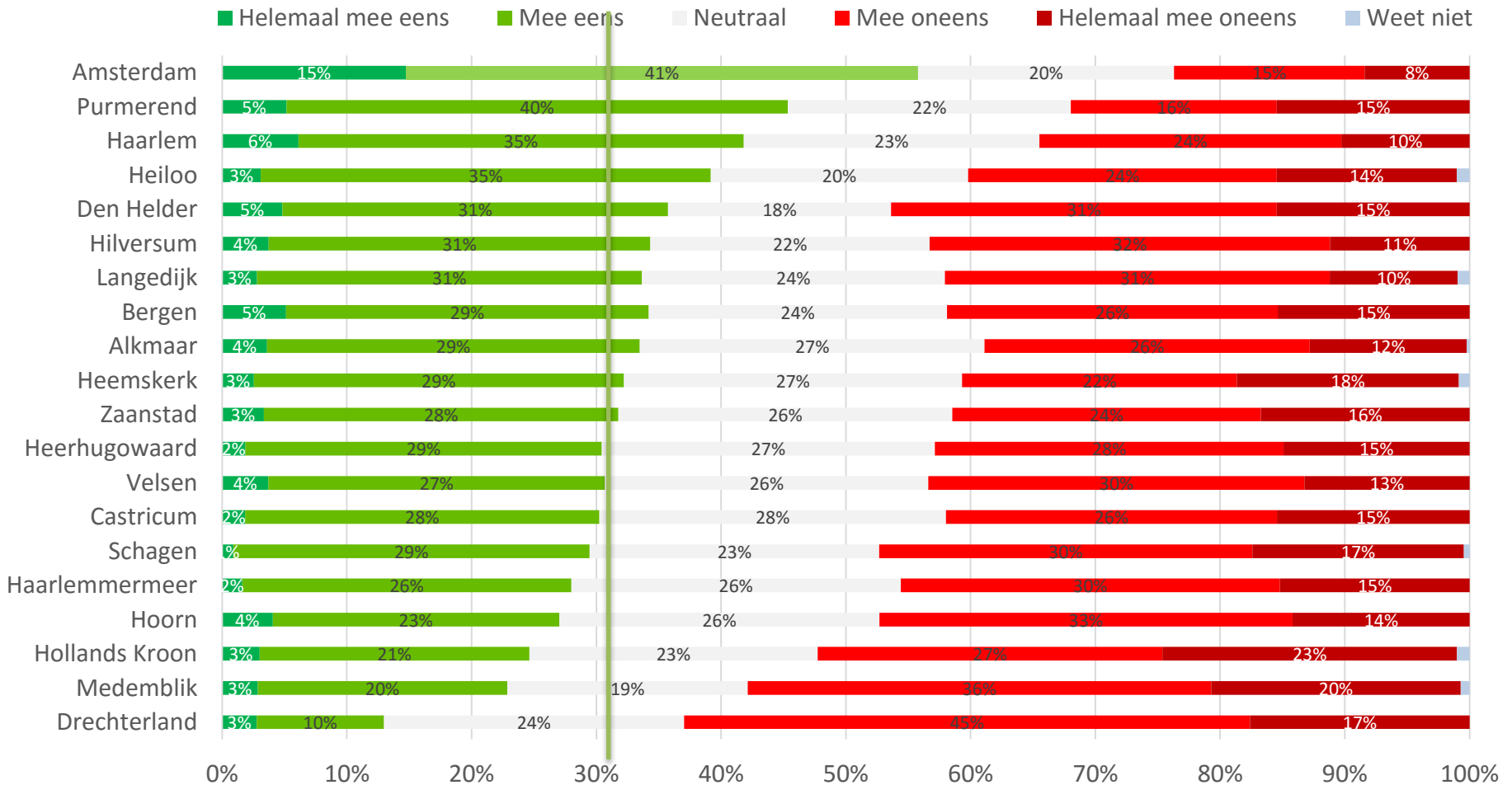

‘Het groen in de stad is voor mij natuur’

▼ Gesorteerd op (helemaal) mee eens

Inwoners van gemeente Amsterdam, Purmerend, Haarlem ervaren het groen in de stad vaker als natuur. Bewoners van Drechterland, Medemblik, Hollands Kroon en Hoorn niet; gemiddeld ziet 32% het als natuur.

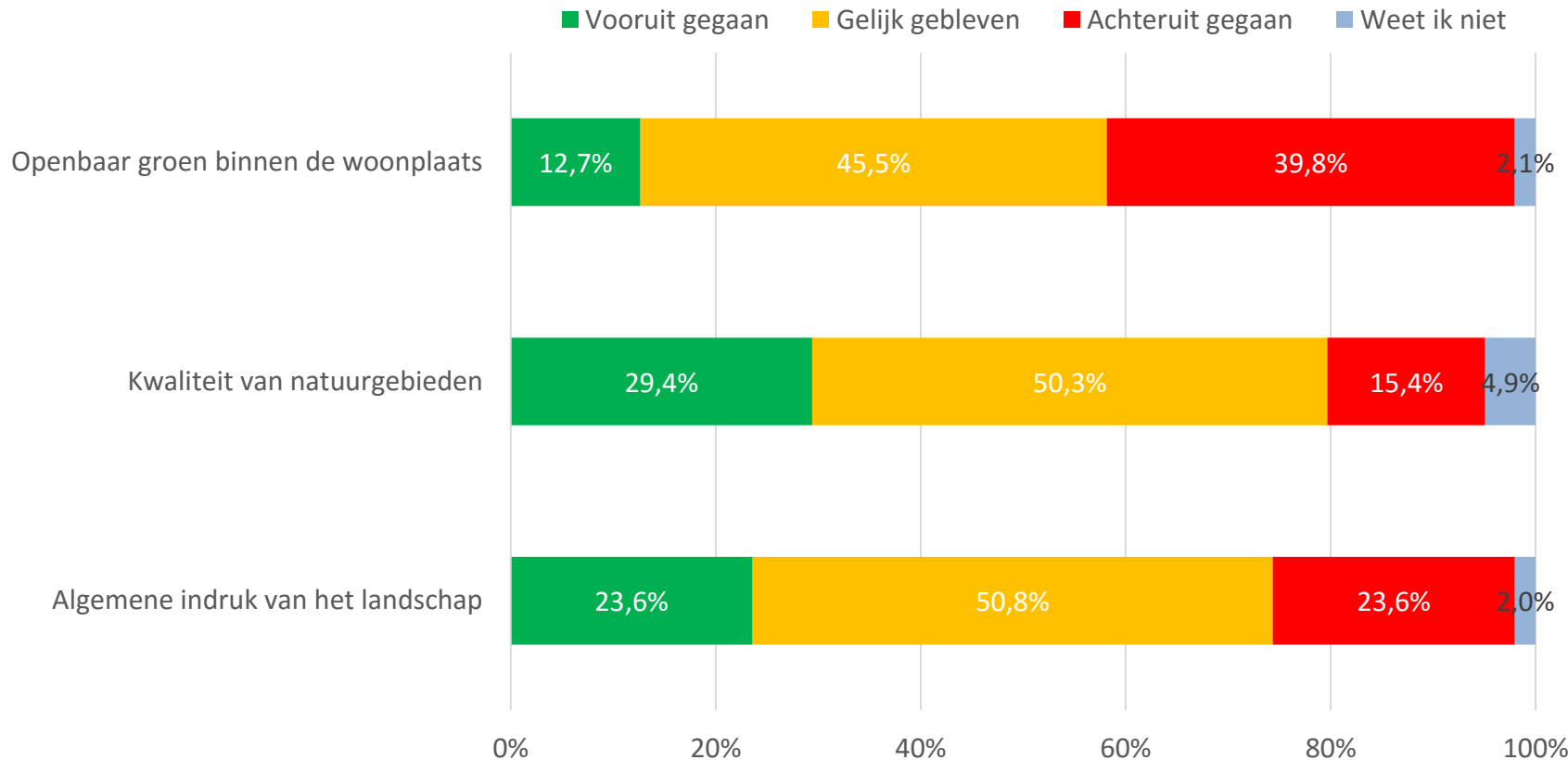
Het groen in de stad is voor mij natuur

Ontwikkeling openbaar groen

40% vindt het openbaar groen in de eigen woonplaats achteruit gegaan. 30% vindt de kwaliteit van natuurgebieden vooruit gegaan. Over het landschap in het algemeen is men minder uitgesproken of het erop voor- of achteruit is gegaan.

Zijn natuur, landschap en openbaar groen in uw omgeving er volgens u in de afgelopen 5 jaar op vooruit gegaan of is er juist sprake van een verslechtering?

Ontwikkeling openbaar groen

In Amsterdam vindt 29% dat het openbaar groen erop is vooruitgegaan.
In Heiloo vindt 60% het openbaar groen erop achteruitgegaan.

Zijn natuur, landschap en openbaar groen in uw omgeving er volgens u in de afgelopen 5 jaar op vooruit gegaan of is er juist sprake van een verslechtering?

	Openbaar groen binnen de woonplaats			
	Achteruit gegaan	Gelijk gebleven	▼ Vooruit gegaan	Weet ik niet
Amsterdam	30%	41%	29%	1%
Haarlemmermeer	28%	43%	28%	2%
Den Helder	34%	39%	25%	1%
Alkmaar	30%	46%	20%	3%
Langedijk	36%	44%	18%	2%
Heerhugowaard	53%	29%	17%	1%
Medemblik	37%	48%	14%	1%
Purmerend	57%	30%	12%	1%
Bergen	27%	58%	12%	1%
Heemskerk	38%	48%	11%	3%
Hilversum	42%	48%	10%	0%
Velsen	38%	50%	9%	1%
Drechterland	38%	52%	8%	2%
Schagen	41%	47%	8%	4%
Haarlem	43%	46%	7%	2%
Hoorn	40%	48%	7%	3%
Castricum	45%	46%	7%	1%
Zaanstad	51%	39%	7%	2%
Hollands Kroon	60%	33%	5%	2%
Heiloo	60%	34%	4%	2%
Totaal alle gemeenten in NH	40%	46%	13%	2%

Afsluiting

De resultaten van het onderzoek leveren belangrijke input voor het dagelijks werk van Landschap Noord-Holland en geven informatie over hoe zij als dé natuurorganisatie van Noord-Holland de natuur zo aantrekkelijk mogelijk kan maken en houden.

De onderzoeksresultaten zal Landschap Noord-Holland integreren in de gebiedsplannen die zij voor de toekomst aan het maken is. En ze gebruikt de resultaten van het onderzoek in de contacten met de politiek en collega natuurorganisaties.

In het najaar van 2015 komt Landschap Noord-Holland met een concreet Plan van Aanpak naar aanleiding van de resultaten van dit onderzoek. Het plan zal concreet beschrijven welke maatregelen Landschap Noord-Holland gaat nemen om de natuur in Noord-Holland in topconditie te houden, zodat iedere Noord-Hollander tevreden kan zijn en blijven met de natuur in zijn of haar omgeving. De regionale dagbladen zullen tegen die tijd ook weer aandacht besteden aan de plannen van Landschap Noord-Holland.

Contactgegevens voor deze publicatie

Landschap Noord-Holland

Rechte Hondsboschelaan 24a
1851 HM Heiloo
Inge Plaatsman
i.plaatsman@landschapnoordholland.nl
06-19474765

Holland Media Combinatie

Edisonweg 10
1821 BN Alkmaar
Danielle van der Peet
danielle.van.der.peet@hollandmediacombinatie.nl
072-5196196

Mirantes

Koelmalaan 350 (1.20)
1812 PS Alkmaar
Jorrik van Wonderen
jorrik@mirantes.nl
06-81607719

Bent u regionaal betrokken
en deelt u graag uw mening?

RegioPeil
PANEL

Ga snel naar www.regiopeil.nl